

Raportul de Sustenabilitate al Transelectrica 2019

Transelectrica®

Declarația persoanelor responsabile

Informațiile prezentate în cadrul Raportului de Sustenabilitate al Transelectrica aferent anului 2019, elaborat în conformitate cu standardul Global Reporting Initiative, cu respectarea prevederilor Directivei Europene 2014/95/UE transpusă în legislația românească prin Ordinul Ministerului Finanțelor Publice numărul 1938 din 17 august 2016, oferă o imagine corectă și conformă cu realitatea asupra aspectelor non-financiare, parte a activității desfășurate, cu impact în dezvoltarea și sustenabilitatea Companiei.

Directorat
Președinte
Cătălin NIȚU

Membru
Ionuț Bogdan
GRECIA

Membru
Andreea Mihaela
MIU

Membru
Adrian
MOISE

Membru
Corneliu Bogdan
MARCU

Cuprins

Cuvânt înainte	Mesajul Directoratului	4
Capitolul 1	Prezentarea Companiei	5
	Identificarea companiei în context European și național	5
	Licențe și certificări	8
	Misiune, viziune, valori	9
	Strategia investițională și plan de dezvoltare	9
	Activități principale	10
	Componenta grupului (filiale)	11
	Managementul riscului	12
	Indicatori relevanți	15
	Transparența, relația cu părțile interesate și temele materiale	17
	Etica în afaceri	20
	Guvernanță corporativă	21
	Afilieri naționale și internaționale	23
	Premii și distincții obținute de companie	24
Capitolul 2	Oamenii noștri – Dezvoltarea și diversitatea resurselor umane	26
	Strategia de Resurse Umane	26
	Promovarea parității, eliminarea discriminării de gen și promovarea femeilor în funcțiile de conducere	27
	Structura angajaților	27
	Analiza performanței la locul de muncă și politica de remunerare	28
	Programe de instruire	29
	Stagii de practică	30
	Informarea, consultarea angajaților și relația cu sindicatele	30
Capitolul 3	Responsabilitatea față de angajați	31
	Programul de instruire și procesele care asigură siguranța și sănătatea în muncă	31
	Acțiuni de prevenire	31
	Organizarea comitetelor SSM mixte (management-angajați) activități relevante pentru anul 2018	33
Capitolul 4	Responsabilitatea față de mediu	34
	Sistemul de management al mediului	34
	Riscuri, oportunități și costuri de mediu	35
	Managementul factorilor de mediu	37
	Acțiuni și măsuri realizate pentru prevenirea și/sau limitarea impactului asupra mediului	40
	Clasificarea deșeurilor pe tipuri și metode de eliminare	41
	Depășiri ale limitelor admise de reglementările de mediu și mijloace de soluționare a acestor situații	41
Capitolul 5	Măsuri viitoare pentru diminuarea problemelor identificate la nivel local	42
Capitolul 6	Responsabilitate socială corporativă	43
	Politica de responsabilitate socială corporativă	43
	Analiza nevoilor comunității	43

	Implicarea în societate	43
	Proiectele în care s-a implicat Transelectrica	44
Capitolul 7	Eficiența energetică	46
	Activități curente în domeniul eficienței energetice	47
	Tehnologii noi	48
	Proiecte europene în care Transelectrica este parteneră	49
Capitolul 8	Cercetare și inovare	53
	Provocări prezente și viitoare pentru operatorii de transport și sistem (OTS)	54
	Obiectivele Strategiei în domeniul Cercetării și Inovării	55
	Provocări privind managementul activelor la Operatorii de Transport și de Sistem (OTS)	57
	Beneficiile aplicării conceptelor și standardelor Smart Grid	58
Capitolul 9	Despre raport	59
	Index GRI	60
	Glosar	63

Mesajul directoratului (102-14)

Performanța noastră privind sustenabilitatea

Stimați acționari, investitori și parteneri,

În ultima perioadă ne-am desfășurat activitatea într-un mediu dinamic, marcat de provocări constante care au adus în permanență schimbări în acest sector. În tot acest timp, ne-am asumat responsabilitatea pe care o avem prin rolul strategic în Sistemul Energetic Național (SEN), dar și față de parteneri, angajați, mediu și comunitate.

În calitate de operator de sistem și de transport al energiei electrice și de companie strategică la nivel național și regional, publicăm, pentru al treilea an consecutiv, Raportul de Sustenabilitate al Companiei, o ocazie prin care ne reconfirmăm angajamentul pentru sustenabilitate și durabilitate.

Anul 2019 a fost marcat de o serie de acțiuni orientate spre îmbunătățirea performanței economice, sociale și de mediu. În acest sens, am accelerat investițiile pentru creșterea siguranței în funcționare a Sistemului Energetic Național și în alimentarea cu energie electrică a consumatorilor, prin re tehnologizarea stațiilor electrice de transformare și reparații capitale ale liniilor electrice aeriene. În 2019 am reușit să atragem finanțarea europeană pentru proiectele strategice, ca dovadă a

sustenabilității investițiilor Companiei noastre.

Eforturile ne-au fost recunoscute și am obținut, pentru al doilea an consecutiv, ratingul Ba1 cu perspectivă pozitivă, din partea agenției de rating Moody's. În plus, am reușit să poziționăm Compania printre cele mai responsabile din țară, conform Romania CSR Index 2019, unde am obținut premiul Bronze Level Recognition.

Raportul pe care vă invităm să îl parcurgeți prezintă mai multe detalii privind performanța non-financiară a Transelectrica, pentru înțelegerea impactului activităților noastre asupra economiei, societății și mediului, precum și angajamentele pe care ni le-am asumat pentru a merge în continuare pe drumul responsabilității.

Acesta este rezultatul asumării principiilor de guvernanță corporativă, a principiilor de transparență și comunicare, dar și al implicării Companiei în ceea ce privește responsabilitatea social corporativă într-o manieră activă față de comunități, angajați și mediu.

Creștem împreună de mai bine de 20 de ani și, ca în toți anii ce au trecut, ne dorim să rămânem un partener de încredere pentru toți stakeholderii noștri.

Directorat Transelectrica

Președinte
Cătălin
NIȚU

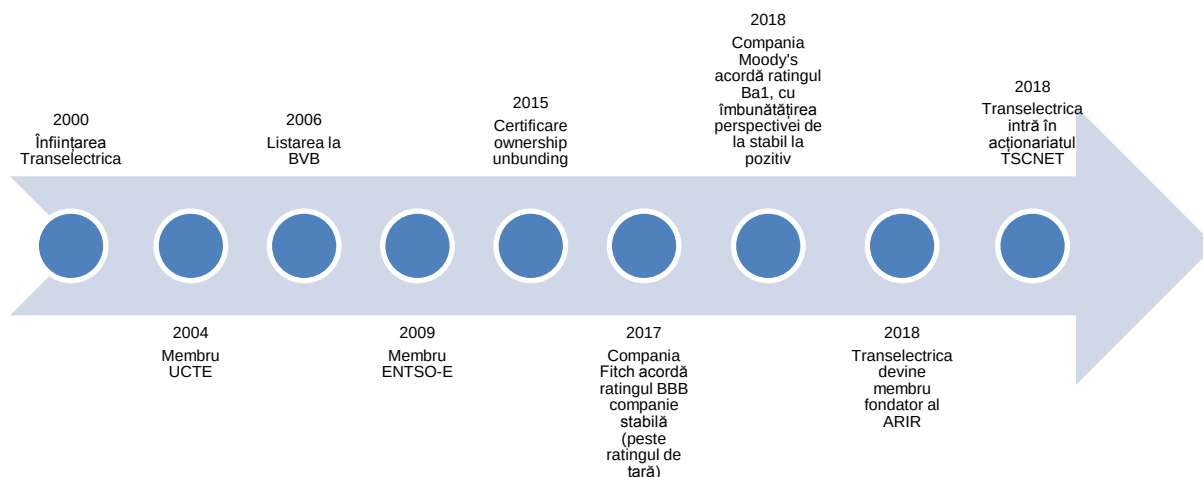
Membru
Ionuț-Bogdan
GRECIA

Membru
Andreea Mihaela
MIU

Membru
Adrian
MOISE

Membru
Corneliu Bogdan
MARCU

Prezentarea Companiei

Identificarea companiei în context European și național ⁽¹⁰²⁻¹⁾

În lanțul valoric al activităților privind energia electrică, Transelectrica ocupă locul central de operator de transport și sistem, activitate de monopol natural reglementată, având misiunea de a asigura serviciul public de transport al energiei electrice simultan cu menținerea siguranței în funcționare a sistemului energetic național, în condiții nediscriminatorii de acces pentru toți utilizatorii.

Companie strategică în context național și regional, Transelectrica asigură și funcțiile de operator al pieței de echilibrare, operator de măsurare și operator de alocare al capacităților pe liniile de interconexiune.

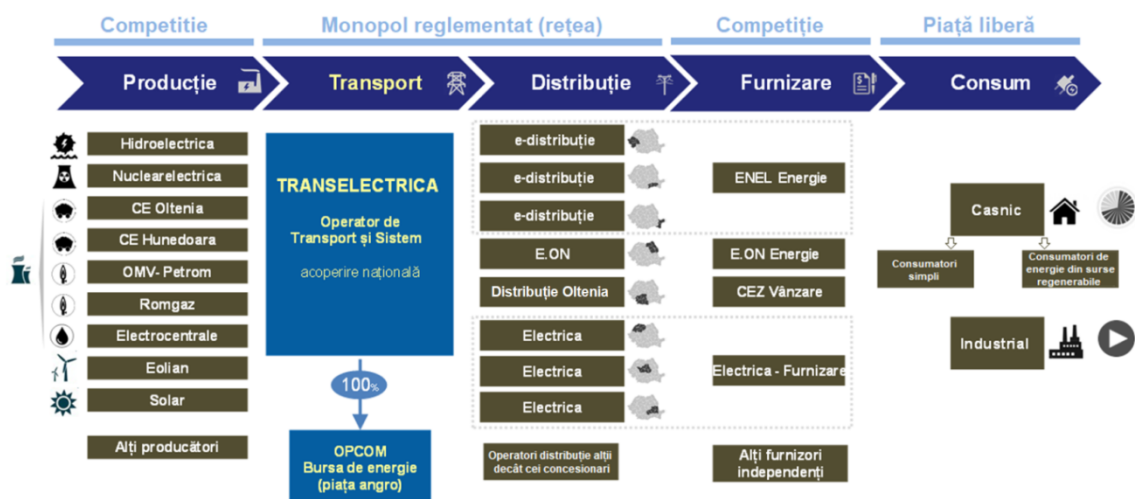
Modelul de afacere corespunde profilului standard al unui Operator de Transport și Sistem (OTS), model proiectat unitar la nivel european prin strategia și legislația energetică europeană, aplicat în

toate țările comunitare și transpus ca atare în cadrul legal național.

Companie strategică în domeniul energiei, Transelectrica a trecut de la dimensiunea națională la abordarea pan-europeană a activității sale

La nivel european, sectorul energetic se află într-un proces profund de transformare.

Se pune accent pe tranziția de la un model preponderent național de evoluție și dezvoltare a sectorului energetic la un model de dezvoltare integrată și coordonată la nivel european, care să asigure dezvoltarea unitară la nivel continental dar să permită adaptarea la specificitățile naționale și urmărirea intereselor legitime ale statelor europene.

Ca parte integrantă a sistemului interconectat european, Transelectrica este responsabilă nu numai de funcționarea sistemului electroenergetic românesc în parametri de siguranță și calitate și de alimentarea consumatorilor naționali, ci și de ceilalți Operatori de Transport și de Sistem la nivelul întregii Europe (36 de țări cu 532 milioane de consumatori), având în vedere că și-a lărgit aria de competență și responsabilitate la nivel european.

Transelectrica, membru al familiei europene a Operatorilor de Transport și de Sistem

Sistemul electroenergetic românesc a fost integrat în sistemul european de transport al energiei electrice cu mult înaintea integrării României în Uniunea Europeană.

Din octombrie 2004, Transelectrica a devenit partener al companiilor de transport a energiei electrice din întreaga Europă, ca membru al asociațiilor UCTE, ETSO și din 2009 ENTSO-E.

ENTSO-E promovează aspecte importante ale politicii în domeniul energiei, în scopul promovării finalizării și funcționării pieței interne a energiei electrice și a comerțului transfrontalier, precum și în scopul asigurării unei

gestionări optime, a unei exploatare coordonate și a unei evoluții tehnice sănătoase a rețelei europene de transport de energie electrică.

Transelectrica, membru al TSCNET și JAO din 2018

Din luna august 2018, Transelectrica a devenit membru al Centrului Regional de Coordonare a Securității TSCNET Services GmbH, intrând în acționariatul centrului, dar și al Biroului Comun de Alocare European JAO SA, în luna decembrie 2018.

TSCNET a fost construit pentru a deservi Operatorii de Transport și Sistem din regiunea est-central-vestică a Europei, în vederea implementării coordonate a codurilor europene de rețea, în timp ce JAO coordonează realizarea licitațiilor pentru alocarea capacităților pe termen lung, fiind desemnat ca Operator al Platformei Unice de Alocare (SAP).

Transelectrica, partenerul instituțiilor europene la elaborarea noului pachet legislativ în domeniul energiei

Politicile europene în domeniul energiei și mediului înconjurător,

instrumentate prin pachetele legislative succesive aprobate la nivel european, sunt axate pe creșterea siguranței în alimentarea consumului de energie, creșterea eficienței energetice, decarbonizarea mixului de producere a energiei prin integrarea surselor regenerabile și implementarea unor soluții eficiente de stocare.

Parte a familiei europene, prin apartenența la ENTSO-E, Transelectrica este un partener valoros în elaborarea și negocierea pachetelor legislative aplicabile sectorului energetic.

Codurile europene de rețea reprezintă documente care reglementează aspecte ale funcționării sistemelor electroenergetice interconectate sincron și ale armonizării și integrării piețelor naționale de energie electrică, facilitând implementarea pieței unice europene de energie.

Prin expertiza sa tehnică și operațională, ca Operator de Transport și de Sistem, Transelectrica a fost un partener activ atât în procesul de elaborare a codurilor în cadrul structurilor ENTSO-E, cât și în etapele de negociere, la nivelul Comisiei Europene și, prin intermediul ministerului de resort, la nivelul Parlamentului European.

Transelectrica, partener strategic în elaborarea Planului de dezvoltare a rețelei europene de transport a energiei electrice

Rețelele de transport al energiei electrice joacă un rol crucial în atingerea dezideratelor europene, în special în privința siguranței în alimentarea consumatorilor, formării pieței interne de energie și integrării surselor regenerabile.

În cadrul ENTSO-E se realizează planificarea integrată și coordonată a dezvoltării infrastructurii de transport pan-europene (TYNDP: masterplanul european pe 10 ani al rețelei de transport

care cuprinde și o evaluare cu privire la adecvanța sistemului electroenergetic pan-european), se identifică coridoarele principale și proiectele prioritare (lista proiectelor PCI) pentru care în Regulamentul (UE) nr. 347/2013 sunt prevăzute mecanisme stimulative pentru accelerarea implementării acestora (autoritatea competentă responsabilă cu facilitarea și coordonarea procedurii de autorizare a proiectelor de interes comun, asistență financiară comunitară - ex. instrumentul Connecting Europe Facility).

Transelectrica, partener valoros în proiectele europene

În paralel cu negocierile privind adoptarea cadrului de reglementare în domeniul energiei, la nivelul Operatorilor de Transport și Sistem se desfășoară o serie de proiecte care vizează implementarea pieței unice europene de energie, aplicarea codurilor europene de rețea sau investigarea aspectelor specifice privind provocările din noul pachet legislativ: Clean Energy Package.

Integrarea pieței românești de energie electrică în piața internă europeană reprezintă un obiectiv major al României, circumscris obiectivului strategic de creare a Pieței interne europene de energie (IEM), obiectiv prioritar pentru Europa, care necesită măsuri coerente și eforturi conjugate din partea tuturor entităților implicate: Ministere de resort, Autorități de reglementare, Operatori de Transport și de Sistem, Burse de energie.

Funcționând încă din 2014 în piața cuplată 4M MC (România, Ungaria, Slovacia și Republica Cehă), Transelectrica a devenit partener în proiectele derulate în regiunea est-central-vest europeană (regiunea CORE), fiind în același timp activă și în regiunea sud-est europeană (regiunea SEE), lărgindu-și

astfel aria de implicare și competență la nivelul întregii Europe.

Concomitent cu proiectele de cuplare de piață și alocare coordonată a capacității de transport transfrontaliere, Transelectrica este parte în proiectele de dezvoltare și operaționalizare a unor platforme de tranzacționare transeuropeană a energiei de echilibrare.

Licențe și certificări

Concesiune și Licență

Transelectrica deține în concesiune bunurile ce aparțin domeniului public al statului, respectiv rețeaua electrică de transport națională (RET), fiind o companie de utilitate publică.

Concesiunea asupra RET și a terenurilor pe care aceasta este amplasată a fost acordată pe o perioadă de 49 de ani prin contractul de concesiune nr. 1/29.06.2004, încheiat între Ministerul Economiei și Comerțului în calitate de autoritate concedentă și Transelectrica, în calitate de concesionar.

Reglementarea activităților Transelectrica se realizează prin legislația primară (cadru național fiind Legea 123/2012 iar cel european fiind redat de Directiva CE/ 72/ 2009 și Regulamentul 714/ 2009) și legislația secundară emisă de ANRE - concretizată în licențe, autorizații de înființare, metodologii de tarificare (de tip venit plafon la transport și cost plus la operare sistem, tarife, contracte cadru, proceduri și altele).

Compania își desfășoară activitatea de operator de transport și sistem din România în baza Licenței nr. 161/2000

Aceste platforme vor contribui la optimizarea procesului de echilibrare a sistemelor electroenergetice la nivel european, generând bunăstare economică și socială și contribuind la creșterea siguranței în alimentarea cu energie electrică a consumatorilor europeni.

acordată în urma Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 865 din 22.12.2000, cu modificările și completările ulterioare și a Condițiilor specifice asociate Licenței, pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, precum și măsurarea energiei electrice pe piața angro de energie electrică în calitate de operator de măsurare (OMEPA), pentru prestarea serviciului de sistem, pentru organizarea și administrarea pieței de echilibrare, pentru administrarea schemei de sprijin de tip bonus pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, emiterea de certificate verzi pentru producătorii de energie electrică și pentru alte activități conexe celor specificate mai sus.

Titularul Licenței este unicul prestator al serviciului public de transport al energiei electrice, pentru toți utilizatorii rețelei electrice de transport, precum și al serviciului de sistem, pentru toți utilizatorii SEN. Licența a fost acordată pentru o perioadă de 25 de ani, fiind valabilă până la data de 22.12.2025.

Certificare

În conformitate cu prevederile art. 31 din Legea energiei și a gazelor naturale nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare, certificarea operatorului de transport și de sistem (OTS) al Sistemului

Electroenergetic Național se face de către ANRE, potrivit unei proceduri de certificare care se finalizează cu emiterea de către Autoritate a unei decizii finale de certificare a OTS.

Potrivit Avizului Comisiei Europene 7053 din data de 12.10.2015 în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 714/2009 și cu articolul 10 din Directiva 2009/72/CE, ANRE a constatat îndeplinirea de către Transelectrica a cerințelor legale privind certificarea ca operator de transport și de sistem al Sistemului Electroenergetic Național, potrivit modelului de separare a proprietății (ownership unbundling-OU), iar Comitetul de reglementare al ANRE a aprobat

certificarea Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" S.A., în acest sens fiind emis Ordinul ANRE nr. 164/07.12.2015.

Condițiile de certificare ce trebuie îndeplinite de operatorul de transport și de sistem sunt prevăzute în cadrul art. 34 din Legea nr. 123/2012 și conform Ordinului ANRE nr. 104/2014 pentru aprobarea condițiilor generale asociate licenței, Capitolul III, Secțiunea 11, art. 46-49.

Misiune, viziune, valori (102-16)

Misiune

Efectuarea în condiții de sustenabilitate a serviciului public de transport al energiei electrice și a serviciului de sistem pentru toți utilizatorii rețelei electrice de transport, în condiții nediscriminatorii și în scopul menținerii siguranței în funcționare a sistemului energetic național. Păstrarea unui rol cheie pe piața de energie electrică din România și din zona sud-est europeană, sprijinind operarea și integrarea piețelor de energie. Asigurarea exploatarei, mentenanței, modernizării și dezvoltării durabile a rețelei electrice de transport în scopul menținerii stabilității sistemului electroenergetic național, în condiții de eficiență economică și calitate.

Viziune

Ținând cont de faptul că Transelectrica este la confluența regiunilor europene est-central-vest (CORE) și sud-est (SEE), compania își propune să devină un factor de integrare inter-regională, contribuind, astfel, la creșterea securității și sustenabilității la nivel pan-european.

La nivelul managementului corporatist, Transelectrica își propune să fie o parte integrată a societății având la bază principii solide, promovând în echipa sa oameni responsabili și susținând dezvoltarea valorii în toate structurile sale

Valori

Valorile care stau la baza întregii activități sunt sustenabilitatea, integritatea, profesionalismul, respectul, și responsabilitatea socială. În cadrul Companiei este apreciată diversitatea de opinii, indiferent de ierarhii și considerăm că schimbul de opinii poate fi un motor de evoluție.

Strategia investițională și plan de dezvoltare

Transelectrica planifică dezvoltarea Rețelei Electrice de Transport (RET), ținând seama de stadiul actual și evoluția

prognostată a consumului, parcului de producție și schimburilor de energie electrică și elaborează la fiecare 2 ani un

Plan de dezvoltare pentru următorii 10 ani succesivi, supus aprobării ANRE și proprietarului rețelei. În anul 2019 a fost realizat Planul de Dezvoltare a RET pentru perioada 2019-2028 care cuprinde toate informațiile actualizate pentru această perioadă.

Planul de dezvoltare a RET este un document public în care sunt prezentate aspectele principale referitoare la situația actuală și dezvoltarea preconizată a RET pentru următorii zece ani, pus la dispoziția tuturor părților interesate.

Planul de dezvoltare a RET are în vedere cerințele și prioritățile prevăzute în Strategia și Politica Energetică Națională. Acestea constituie referințe determinante pentru identificarea direcțiilor prioritare și

pentru prognoza tendințelor de evoluție a sectorului energetic, avute în vedere la planificare.

Fiind parte integrantă a sistemului energetic european, Transelectrica elaborează Planul de Dezvoltare RET în corelare cu Planul European de Dezvoltare a rețelei de transport al energiei electrice pe zece ani – “Ten-Year Network Development Plan (TYNDP).

Strategiile de dezvoltare a Companiei sunt aliniate și complementare cu strategiile la nivel european. Astfel, sunt dezvoltate în rețeaua electrică de transport operată de Transelectrica, proiecte cu importanță majoră în rețeaua europeană, incluse pe lista proiectelor de interes comun (PCI).

Activități principale (102-2, 102-4, 102-5, 102-6)

Operatorul de transport și de sistem cu rol-cheie pe piața de energie electrică din România și din regiune, Transelectrica are în atribuții administrarea și operarea sistemului de transport al energiei electrice din România și asigurarea schimburilor de electricitate între România și țările cu care este interconectată în cadrul Europei Centrale și de Est în calitate de membru al ENTSO-E.

Conform condițiilor Licenței, Transelectrica desfășoară următoarele activități reglementate:

- Prestarea serviciului de transport al energiei electrice precum și măsurarea energiei electrice pe piața angro de profil în calitate de operator de măsurare.
- Prestarea serviciului de sistem prin treptele de conducere prin dispecere, utilizând sisteme și instalații specifice.
- Organizarea și administrarea pieței de echilibrare în calitate de administrator al acestei piețe.

Începând cu anul 2006, Transelectrica este listată la Bursa de Valori București.

Odată cu listarea la Bursa de Valori București, Transelectrica a pus bazele unei relații durabile cu acționarii Companiei. Acțiunile emise de către Companie sunt tranzacționate pe piața reglementată, administrată de Bursa de Valori București, la categoria Premium, sub simbolul TEL.

• **Structura acționariatului Companiei la data de 31-12-2019***

ACȚIONAR	ACȚIUNI	PONDERE (%)
Statul Român	43.020.309	58,688
DEDEMAN SRL	4.503.567	6,143
Fondul de Pensii Administrat Privat NN/NN Pensii S.A.F.P.A.P S.A.	4.007.688	5,467
Alți acționari persoane juridice	15.976.281	21,794
Alți acționari persoane fizice	6.795.297	7,905
TOTAL	73.303.142	100

*Registrul acționarilor și istoricul deținerilor se găsesc la Depozitarul Central SA

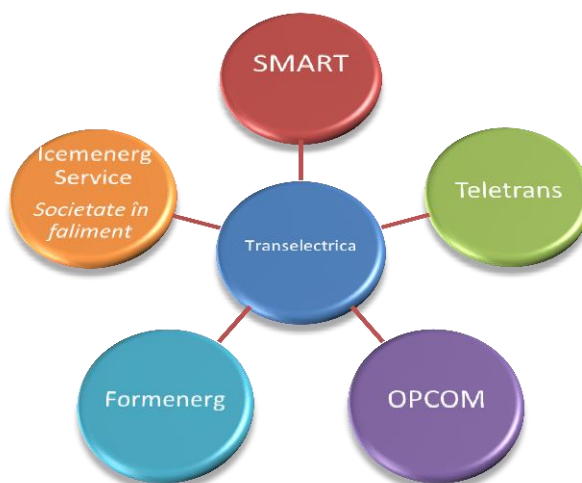
În contextul implementării regulilor și bunelor practici de guvernare corporativă, Transelectrica este angajată într-o comunicare activă cu acționarii și investitorii, utilizând în acest sens mai multe canale de comunicare și interfețe dedicate. Compania conștientizează responsabilitatea ce îi revine prin prisma calității de societate tranzacționată public.

Diversitatea acționariatului și prezența în principalii indici publicați de BVB accentuează exigențele în materie de transparență, relevanță a informației și rapiditate în diseminarea acesteia, precum și menținerea unui dialog continuu cu publicul investitor.

Componența grupului (filiale) (102-45)

La data prezentului raport, Transelectrica are în componență cinci filiale, persoane juridice române, organizate ca societăți pe acțiuni, din care în trei este unic acționar: Societatea FORMENERG SA (Formenerg), Societatea pentru Servicii de Telecomunicații și Tehnologia Informației în Rețele Electrice de Transport TELETRANS SA (Teletrans) și Societatea ICEMENERG-SERVICE SA (aceasta din urmă fiind în stare de faliment).

În cazul Societății pentru Servicii de Mentenanță a Rețelei Electrice de Transport "SMART" SA (SMART), în urma majorării capitalului social realizată în data de 23.12.2014 de către Consiliul de Administrație al SMART cu valoarea terenurilor pentru care s-au obținut anterior certificate de atestare a dreptului de proprietate, Compania a devenit acționar majoritar cu o deținere de 70,006% din capitalul social al filialei.

În cazul Societății Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale "OPCOM" SA (OPCOM), în urma majorării capitalului social realizată în data de 13.02.2018 de către AGA OPCOM cu valoarea unui teren pentru care s-a obținut anterior certificat de atestare a dreptului de proprietate, Compania este acționar majoritar cu o deținere de 97,84% din capitalul social al filialei.

Managementul riscului (102-11, 102-30)

Cerințele strategice privind siguranța și continuitatea în operare, determină Compania să abordeze managementul riscului într-un mod proactiv, pentru identificarea și tratarea pierderilor potențiale înainte ca evenimentele generatoare să aibă loc, cu pregătirea în avans a soluțiilor tehnice, operaționale și financiare specifice, pentru a contracara aceste eventuale pierderi, sistemul de management al riscurilor reprezentând totodată o condiție fundamentală pentru un control managerial intern, sănătos.

Administrarea riscurilor de către Companie respectă cerințele legale și de reglementare în vigoare, de a avea capacități de control al riscului adecvate profilului de risc al Companiei, pentru identificarea, evaluarea, administrarea, monitorizarea, comunicarea, consultarea și raportarea riscurilor:

- în îndeplinirea cerințelor legale în vigoare pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial – Ordinul SGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice,
- în îndeplinirea cerințelor legate de listarea la Bursa de Valori București – inclusiv prevederile Codului de Guvernanță Corporativă al Bursei de Valori București și
- în îndeplinirea altor cerințe ale reglementatorului, agenției de rating, ale auditorilor.

Setul de soluții de gestionare a riscurilor utilizate de Transelectrica are ca scop să sprijine organizația în atingerea obiectivelor și să contribuie la îmbunătățirea planificării prin măsurile de reducere a riscurilor, cuprinzând, într-o structură optimizată, soluții organizatorice și soluții financiare.

Astfel, din punct de vedere organizatoric, riscurile sunt ținute sub control la un nivel acceptabil și cu costuri rezonabile, diminuate sau chiar transferate, prin activități de:

- organizare, proiectare, planificare, structurare a activităților, comunicare, inclusiv măsuri pentru continuitatea afacerii, după materializarea unui risc. De asemenea, au fost întocmite proceduri conținând principii care trebuie respectate de către toți angajații și au fost întărite măsurile de securitate și siguranță a muncii în vederea reducerii riscurilor;
- contracte de asigurări, având ca scop transferul riscurilor; scrisori de garanție bancare, garanții financiare solicitate contrapărților Transelectrica; soluții financiare ce includ oferte de acțiuni, emisiuni de obligațiuni și alte instrumente oferite pe piețele de capital, de asigurări și de alte piețe financiare.

Politica și obiectivele Transelectrica privind managementul riscului

Politica Transelectrica este ca, în mod direct și prin intermediul sucursalelor, a filialelor sau prin contracte de servicii cu furnizori specializați, să asigure funcționarea continuă și conducerea operațională a Sistemului Electroenergetic Național (SEN), potrivit normelor de

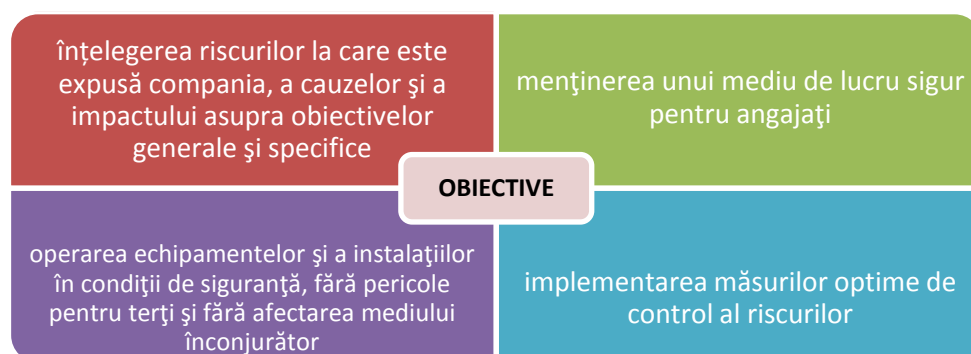
calitate, securitate și eficiență prevăzute de Codul Tehnic al RET, acordând prioritate și atenție deosebită criteriilor de siguranță și sănătate ale angajaților, precum și protecției și conservării proprietății și mediului.

Continuitatea funcțiilor strategice pentru SEN al României - de operator de sistem și transportator al energiei electrice - trebuie menținută, chiar și în circumstanțele cele mai nefavorabile.

Managementul riscurilor facilitează realizarea eficientă și eficace a obiectivelor Transelectrica. Cunoașterea amenințărilor – a riscurilor strategice, operaționale, financiare și de hazard, la care este expusă Compania, permite o

ierarhizare a tratării acestora, în funcție de eventualitatea materializării lor, de amploarea impactului asupra obiectivelor și de costurile pe care le presupun măsurile menite a reduce șansele de apariție sau de a limita efectele nedorite.

În acest sens Compania și-a stabilit o serie de obiective strategice al căror scop unitar este acela de a crea și consolida un cadru corespunzător în ceea ce privește managementul riscurilor.

Obiectivele specifice stabilite includ:

- îmbunătățirea profilului de risc al Companiei, prin administrarea procesului global de identificare, analiză, estimare, tratare, comunicare, monitorizare și revizuire a riscului pentru a menține expunerea la risc la un nivel acceptabil;
- eliminarea sau reducerea la minim a condițiilor și practicilor care pot conduce la neîndeplinirea obiectivelor generale, la întreruperea sau limitarea activității Companiei;
- reducerea costului total al riscului în Transelectrica pentru a contribui la asigurarea resurselor financiare necesare cheltuielilor de operare, plății datoriilor și realizării investițiilor.

Cadrul organizațional al managementului riscului (102-33)

În conformitate cu legislația în vigoare: Ordinul SGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, în cadrul Transelectrica, s-au constituit Echipa de Management a Riscurilor la nivelul Companiei (EMRC), Comisia de monitorizare pentru implementarea Sistemului de Control Intern - Managerial și Secretariatul Tehnic al Comisiei de monitorizare pentru implementarea Sistemului de Control Intern - Managerial (CM SCIM) cu atribuții și responsabilități.

La nivelul Transelectrica, riscurile ce ar putea avea un impact substanțial asupra realizării și îndeplinirii obiectivelor Companiei sunt gestionate în conformitate cu procedurile interne, astfel încât fiecare entitate organizatorică are obligativitatea de a analiza sistematic, cel puțin o dată pe an, riscurile legate de desfășurarea activităților sale (inclusiv riscurile semnificative la nivel de Companie, în măsura în care acestea există), elaborarea planurilor corespunzătoare în direcția limitării posibilelor consecințe ale riscurilor, cu nominalizarea unor

responsabili pentru aplicarea planurilor respective și elaborarea unor fișe de urmărire a riscurilor și monitorizarea acestora, ori de câte ori se consideră necesar.

Modul de lucru intern referitor la managementul riscurilor oferă un instrument important, care facilitează gestionarea riscurilor într-un mod metodic și eficient, pentru îndeplinirea obiectivelor Companiei. În acest sens, este elaborată anual documentația privind gestionarea riscurilor ce pot afecta activitatea Transelectrica, ce conține și descrierea modului în care sunt stabilite,

implementate și monitorizate măsurile de control menite să limiteze posibilele amenințări și consecințe survenite în cazul materializării riscurilor.

Riscurile aferente obiectivelor și/sau activităților se identifică și se evaluează la nivelul fiecărei entități organizatorice din Companie, în conformitate cu elementele din *Registrul riscurilor*.

Comisia de monitorizare analizează și prioritizează riscurile semnificative, care pot afecta atingerea obiectivelor Companiei, prin stabilirea profilului de risc și a limitei de toleranță la risc, anual.

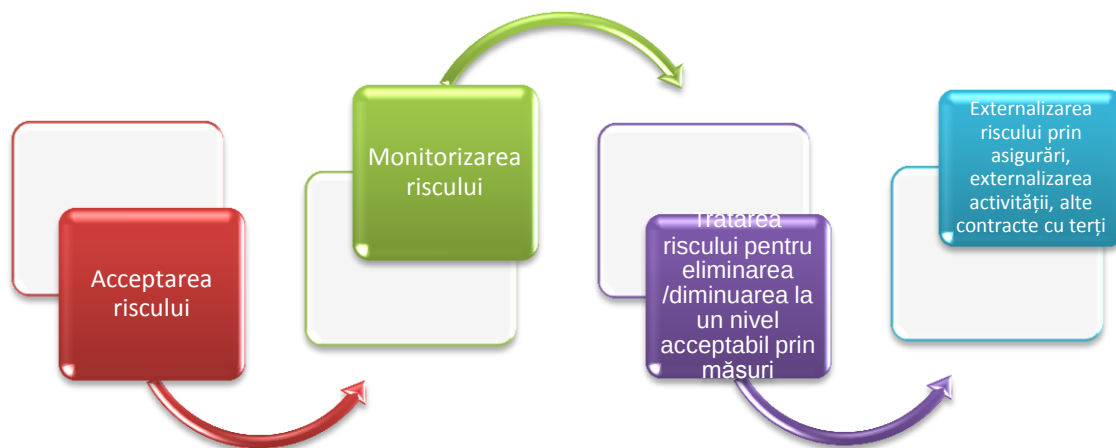
Ținerea sub control a riscurilor

Acțiunile luate pentru ținerea sub control a riscurilor pentru anul 2019 au diminuat probabilitatea de materializare și impactul riscului față de nivelul riscurilor inerente.

Riscurile materializate au fost tratate în conformitate cu strategia adoptată, impusă de circumstanțele care au favorizat apariția riscului.

Activitatea de gestionare a riscurilor, în anul 2019, s-a desfășurat în mod corespunzător, la nivelul întregii Companii, respectând integral și la timp cerințele legale și reglementările interne.

Pentru stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor, au fost parcurși următorii pași care să sprijine entitățile interne în demersurile lor:

În cazul materializării unor riscuri, au fost intensificate măsurile de control/verificări în situații similare, pentru a preveni materializarea riscurilor sau apariția eventualelor riscuri noi.

În consecință, activitatea de gestionare a riscurilor, în anul 2019, s-a desfășurat în conformitate cu procedurile interne și cu prevederile legale, la nivelul

întregii Companii, respectând integral și la timp cerințele legale și reglementările interne. Compania realizează demersuri continue pentru a stabili o prioritate din managementul riscurilor și își dorește dezvoltarea continuă a metodelor și tehnicilor utilizate pentru obținerea unor rezultate tot mai bune și pentru creșterea funcționalității proceselor interne.

Indicatori relevanți

Cifre cheie

 ≈9.000 km
Lungime rețea

 BBB stabil
Rating de credit (Fitch)

 400/220/110 kV
Niveluri de tensiune

 ≈ 4.115 mil Lei
Plan de dezvoltare 10 ani

 25 ani
Licență OTS

 49 ani
Concesiune rețea

**suma aferentă planului de dezvoltare pe 10 ani reprezintă totalul investițional planificat în ediția Planului de dezvoltare a RET 2018-2027*

Rating

În anul 2019, Moody's a confirmat ratingul Ba1 cu perspectivă pozitivă, pe care l-a acordat în 2018, arătând valori financiare foarte puternice, stabile și predictibile, un parcurs cu tendințe de dezvoltare caracterizat printr-o implementare consecventă a normelor de reglementare. Menținerea ratingului este justificată de:

- profilul de risc de afaceri scăzut dat fiind importanța strategică și monopolul natural al

Transelectrica, ca proprietar și operator total reglementat al rețelei de transport al energiei electrice;

- profilul financiar solid, cu un nivel redus de îndatorare;
- îmbunătățirea continuă a cadrului de reglementare;
- suportul guvernamental în caz de dificultăți financiare.

Este de așteptat ca această tendință să continue.

Indicatori nefinanciari relevanți

Nr. Crt.	Indicator		Cauza întreruperii	Total la consumator / Total la producător
1	ENS	MWh	a. întreruperi planificate	0
2	ENS	MWh	b. întreruperi neplanificate determinate de forța majoră	0
3	ENS	MWh	c. întreruperi neplanificate determinate de condiții meteorologice deosebite	8,983/0,249
4	ENS	MWh	d. întreruperi neplanificate determinate de alți operatori, utilizatori, producători	0
5	ENS	MWh	e. întreruperi neplanificate datorate OTS	91,784/6,532
6	AIT	min/an	a. întreruperi planificate	0
7	AIT	min/an	b. întreruperi neplanificate determinate de forța majoră	0
8	AIT	min/an	c. întreruperi neplanificate determinate de condiții meteorologice deosebite	0,0885/0,00245
9	AIT	min/an	d. întreruperi neplanificate determinate de alți operatori, utilizatori, producători	0
10	AIT	min/an	e. întreruperi neplanificate datorate OTS	0,9047/0,0643

NOTĂ:

ENS – energia nelivrată utilizatorilor/neprodusă în centrale din cauza întreruperilor de lungă durată

AIT – timpul mediu de întrerupere

Indicatori financiari relevanți (203-1, 302-1)

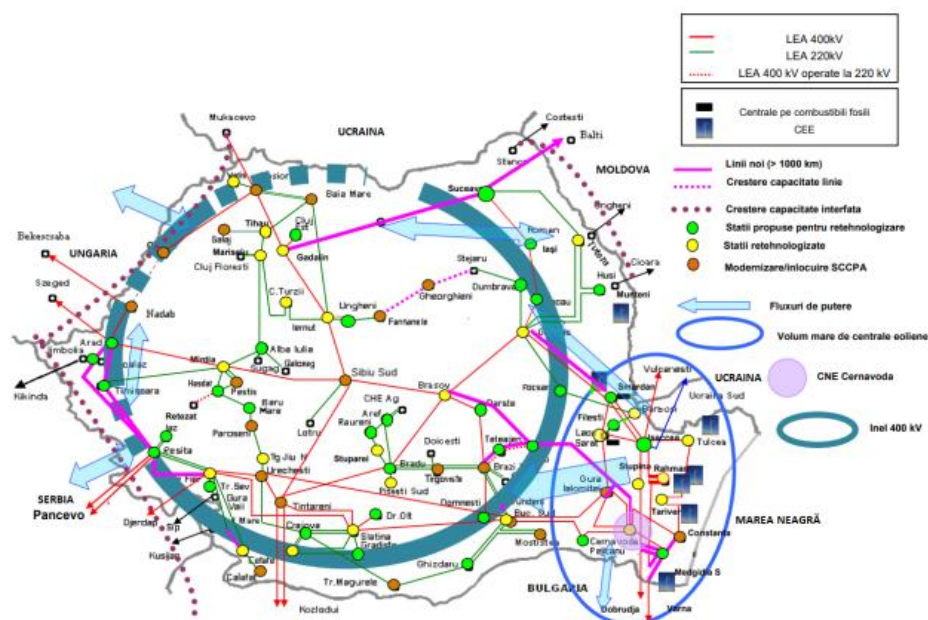
622 milioane lei Suma totală a contractelor de investiții semnate în 2019	2.398 milioane lei Veniturile totale 2019
985,51 GWh/1.100,37 GWh Consum Propriu Tehnologic 2019/2018 (energii brute)	104 milioane lei Profit net 2019
61.0TWh/59.4 TWh Consumul/Producția de energie electrică 2019	97,2 milioane lei Total mentenanță minoră și majoră 2019
97,5%	
Grad de îndeplinire a mentenanței minore și majore planificate pentru anul 2019	

Investiții în anul 2019 (203-1)

Cele mai importante proiecte de investiții semnate în 2019	Obiective puse în funcțiune în 2019
• Montare trafo T3 - 250 MVA în stația 400/110 kV Sibiu Sud - pentru achiziția, montarea și punerea în funcțiune a unității de transformare și a echipamentelor din celulele aferente; • Retehnologizare stația 220/110/ kV Iaz; • Retehnologizare stația 110 kV Timișoara și trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier-Anina-Reșița-Timișoara-Săcălaz-Arad, etapa II: Stația 400 kV Timișoara; • Extinderea stației 400 kV Cernavodă Etapa II - Racordare linii noi; • Racordarea LEA 400 kV Isaccea-Varna și LEA 400 kV Isaccea-Dobrudja în stația 400 kV Medgidia Sud - Extinderea stației 400 kV Medgidia – procedura NFIP – cu ABB SRL pentru livrare și montare GIS; • Bobine de compensare 100 MVAR, 400 kV pentru stațiile de 400 kv Arad, București și Bradu; • Montare AT2 400 MVA, 400/231/22 kV precum și a celulelor aferente în stația Iernut și modernizarea sistemului de comandă control al stației 400/220/110/6 kV Iernut; • Înlocuire AT 3 - ATUS-SF 400/400/160 MVA 400/231/22 kV, din stația 400/220 kV Porțile de Fier; • Celule mobile 400 kV pentru conectarea BC în stațiile 400 kV Bradu și Sibiu Sud; • Instalarea a două mijloace moderne de compensare a puterii reactive în stațiile 400/220/110/20 kV Sibiu Sud și 400/220/110/20 kV Bradu – proiectare; • Stația 400 kV Stâlp și modernizare celule 110 kV și medie tensiune în stația electrică Stâlp • LEA 400 kV d.c. Cernavodă-Stâlp și racord în Gura Ialomiței.	• Retehnologizarea Stației 400/110/20 kV Domnești; • Înlocuire AT și Trafo în stații electrice (etapa a II-a); • Retehnologizarea stației 400 kV Isaccea Etapa I - Înlocuire bobine compensare celule aferente și celula 400 kV Stupina; • Modernizarea stațiilor 110 kV Bacău Sud și Roman Nord aferente axului 400 kV; • Modernizarea instalațiilor de 110 și 400(220) kV din stația Focșani Vest; • Retehnologizare Stația 220/110 kV Turnu Severin Est.

Beneficiile realizării acestui amplu program de investiții

- creșterea siguranței în funcționare a SEN;
- facilitarea transportului de energie electrică din zonele excedentare de producție către zonele de consum;
- realizarea unui regim economic de funcționare a RET;
- creșterea capacității de interconexiune atât cu țările vecine incluse în ENTSO-E cât și cu cele din afara UE – Moldova, Serbia și închiderea inelului național de 400 kV;
- reducerea cheltuielilor de operare și de mentenanță;
- creșterea calității energiei electrice, îmbunătățirea indicatorilor de performanță;
- reducerea consumului propriu tehnologic al RET, creșterea eficienței energetice;
- introducerea noilor tehnologii, implementarea conceptelor de SMART GRID;
- digitalizarea infrastructurii de transport, de sistem și operare a piețelor de energie electrică aflate în administrare.

Transparență, relația cu părțile interesate și temele materiale - dialogul dintre Companie și societate

Credem cu tărie că o parte importantă a progresului Transelectrica o reprezintă consolidarea legăturilor dintre Companie și societate, prin dialog și angajament continuu. Transelectrica menține un angajament solid față de societate, facilitând accesul la informații relevante.

**Comunicarea reprezintă
cheia pentru construirea**

**unei relații de încredere
cu partenerii**

Transelectrica își îndeplinește obligațiile asumate față de investitori, acționari și celelalte părți interesate realizând un dialog transparent și constant.

Instrumentele prin care Compania îndeplinește aceste obligații:

- informații postate pe website-ul Companiei;
- raportări curente transmise BVB;
- întâlniri periodice cu investitorii și analiștii financiari.

Identificarea și selectarea persoanelor interesate (102-40, 102-42)

Alegerea informațiilor prezentate în acest raport cu privire la evenimentele și acțiunile întreprinse din perspectivă non-financiară, cât și identificarea și selectarea persoanelor interesate, s-au realizat ca urmare a unor procese interne riguroase.

Prin utilizarea unor instrumente specifice de analiză calitativă și cantitativă, s-au identificat cele mai importante 12

părți interesate, în funcție de nevoia de informații pe care acestea o pot avea în raport cu cele oferite de Transelectrica. Totodată, au fost identificate temele de interes cele mai relevante pentru persoanele interesate, cu sprijinul cărora au fost formulate subiectele centrale ale raportului.

Abordarea privind implicarea persoanelor interesate (102-21, 102-43)

Încă de la listarea pe Bursa de Valori București, Transelectrica a priorizat implicarea persoanelor interesate în activitatea Companiei, mai ales din direcția transparentizării acțiunilor specifice. Din această perspectivă, Transelectrica și-a orientat prezentările rezultatelor trimestriale, semestriale și, respectiv, anuale, către apropierea de nevoile părților interesate și către eficientizarea permanentă a mijloacelor de comunicare cu aceștia.

Opiniile lor au fost exprimate în cadrul întâlnirilor periodice cu managementul Companiei. Demersurile realizate ulterior au ținut seama de toate aceste opinii, iar feedback-ul obținut din

partea persoanelor interesate cu referire la raportul aferent anului 2019 a sprijinit procesul permanent de îmbunătățire a activităților noastre.

Transelectrica și-a stabilit ca obiectiv îmbunătățirea relațiilor de comunicare cu persoanele interesate și implicarea continuă a acestora în demersurile Companiei, până la nivelul demersurilor strategice.

Nu în ultimul rând, persoanele interesate identificate în cadrul raportului anterior au fost consultate pe parcursul anului 2019 pentru ca informațiile oferite pe viitor să fie corespunzătoare cu așteptările lor.

Definirea conținutului raportului și lista temelor materiale (102-31, 102-32, 102-44, 102-46, 102-47)

Conținutul Raportului de Sustenabilitate al Transelectrica a fost stabilit ca urmare a unui proces complex de analiză calitativă și cantitativă, dar și cu sprijinul informațiilor obținute de la persoane interesate, ca feedback. În conceperea raportului s-au avut în vedere recomandările Global Reporting Initiative în ceea ce privește nivelul de detaliu cu

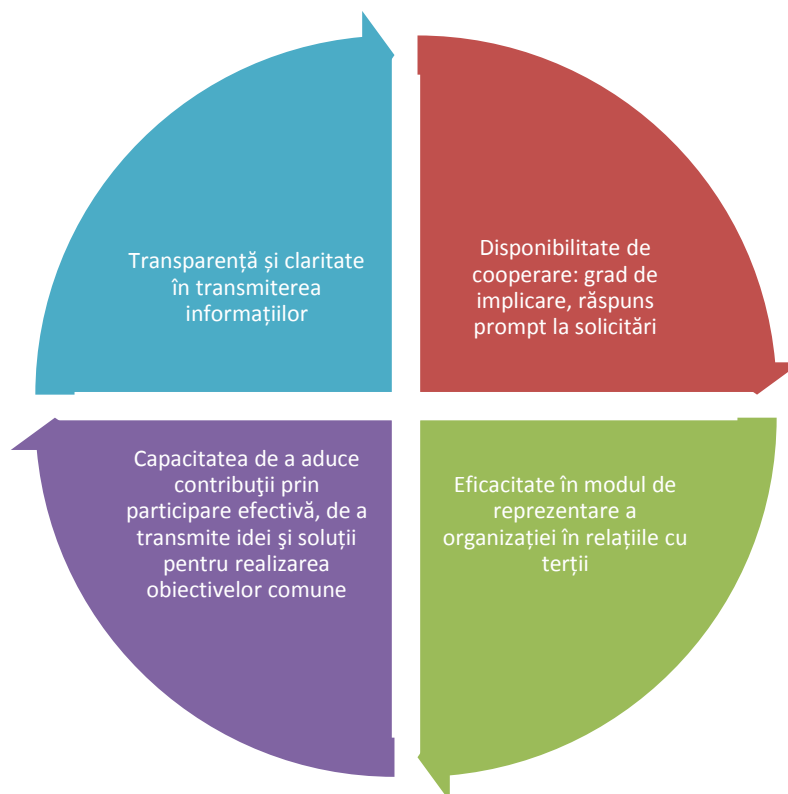
care trebuie abordată fiecare temă în parte, dar mai ales temele de interes pe care le-am identificat la nivelul persoanelor interesate.

Prin fiecare temă abordată se urmărește clarificarea aspectelor care nu reies din celelalte tipuri de raportare și conturarea perspectivelor Companiei din punct de vedere al sustenabilității.

Lista temelor materiale

Domeniu	Temă materială	Indicator GRI/propriu	Capitol aferent
Guvernanță Corporativă	Sistemul de conducere	102-18	1
	Asumarea principiilor de guvernanță corporativă	102-16	1
	Delegarea competențelor	102-19	1
	Etica în afaceri	102-16, 205-1, 205-2, 205-3, 206-1, 418-1	1
Strategie, inovare și evoluție financiară	Indicatorii financiari	203-1	1
	Indicatorii tehnici	Indicator propriu	1
	Managementul riscurilor	Indicator propriu	1
	Eficiența energetică	302-1, 302-4	7
	Obiectivele strategiei în domeniul cercetării și inovării	302-4, 302-5	8
Responsabilitate socială și față de angajați	Formarea și perfecționarea	404-2,	2
	Diversitatea, promovarea parității, eliminarea discriminării de gen și promovarea femeilor în funcțiile de conducere	401-1, 401-3, 405-1, 405-2, 406-1	2
	Siguranța și securitatea la locul de muncă	Indicator propriu	3
	Politica de responsabilitate socială corporativă	Indicator propriu	5
	Dialogul dintre companie și societate	Indicator propriu	1
	Nevoile comunității	413-1	5
	Implicarea în societate	203-2	5
	Informarea, consultarea angajaților și relația cu sindicatele	403-4	2
Mediu	Sistemul de management al mediului	308-2	4
	Riscuri, oportunități și costuri de mediu	Indicator propriu	4
	Managementul apei, energiei și al deșeurilor	Indicator propriu	4
	Prevenirea și limitarea impactului asupra mediului	Indicator propriu	4

Comunicare, colaborare, reprezentare

Etica în afaceri (102-17)

Sistemul de management al conformității (102-25, 103-1, 103-2, 103-3, 205-1, 205-3)

În ceea ce privește sistemul de management al conformității, la nivelul Transelectrica, a fost elaborat un plan de integritate, aprobat la finalul anului 2019.

Totodată, Transelectrica și-a desemnat reprezentanți care au participat la Conferința Anuală Anticorupție organizată de Ministerul Justiției, cu tema “Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”

În cursul anului 2019 au fost implementate măsuri cuprinse în Strategia

Națională Anticorupție (SNA), urmând ca în continuare să se pună accent pe aplicarea și îmbunătățirea acestora. Trebuie precizat faptul că nu au existat încălcări ale normelor aplicate conform SNA, nici plângeri și nici sesizări în această privință.

De asemenea, Compania a oferit o atenție deosebită cunoașterii normelor aplicabile desfășurării activității, fapt care a condus la înregistrarea unui an fără abateri disciplinare din partea angajaților și fără situații de conflict de interese, în conformitate cu specificațiile SNA.

Codul de conduită și etică (205-2)

Codul de Etică și Conduită Profesională al Personalului din cadrul Transelectrica, revizuit în anul 2017, este documentul general care cuprinde cadrele de reglementare internă pentru angajații Companiei și oferă informații privind modul în care aceștia se vor comporta moral și profesional, atât în timpul activității profesionale, cât și în afara acesteia. Totodată, acesta reprezintă o garanție a faptului că, personalul Transelectrica

deține toate informațiile necesare asigurării unui comportament etic, dar și o dovadă a seriozității cu care Compania își tratează partenerii. Revizia aplicată a avut rolul de a clarifica o serie de aspecte care țin de combaterea corupției, obligațiile de natură profesională dar și respectarea cadrului legal și a normelor interne.

Codul de Etică și Conduită Profesională este disponibil pe pagina de internet a societății.

Protecția datelor cu caracter personal (418-1)

Având în vedere prevederile legale referitoare la datele cu caracter personal, în deosebi aplicarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date,

supranumit GDPR, este de menționat faptul că, în anul 2019, Transelectrica a realizat demersuri continue pentru a respecta prevederile în vigoare.

Ca rezultat, nu au fost înregistrate plângeri confirmate cu privire la încălcări ale protecției de date cu caracter personal sau cu privire la pierderi ale acestora.

Comportamentul anti-competitiv sau anti-trust (206-1)

Ținând cont de specificul activității Transelectrica dar și de caracterul special

de companie ce deține o poziție de monopol natural pe piața transportului de

energie electrică, nu au existat situații de comportament anti-competitiv sau anti-trust. Pe cale de consecință, în anul 2019

nu au existat acțiuni legale pentru cazuri de această natură.

Guvernanță corporativă ⁽¹⁰²⁾

Sistemul de conducere ^(102-7, 102-18, 102-19, 102-22, 102-23, 102-24, 102-26, 102-27, 102-28)

*la data 13.02.2020

Adunarea generală a acționarilor (AGA) este organul de conducere al Transelectrica, având competențe exprese și limitative. AGA poate fi ordinară sau extraordinară, atribuțiile sale specifice fiind prevăzute în Actul Constitutiv. Toți acționarii au dreptul de a participa la AGA și de a-și exprima votul.

Compania este administrată într-un sistem dualist, potrivit Legii societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de către un Directorat, sub monitorizarea unui Consiliu de Supraveghere. Consiliul de Supraveghere este format din șapte membri, numiți ca urmare a unei proceduri de selecție, pentru o perioadă de cel mult patru ani. Președintele Consiliului de Supraveghere este ales de către membrii acestuia. Membrii Consiliului de Supraveghere sunt numiți de către Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor, cu respectarea prevederilor aplicabile societăților admise la

tranzacționare și sunt selectați în conformitate cu prevederile OUG nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice. Membrii Consiliului de Supraveghere în funcție, la data de 13.02.2020, au un mandat provizoriu de 4 luni, care nu poate depăși data de finalizare a procedurii de selecție.

Potrivit principiilor O.E.C.D., implementarea unui regim eficace de guvernare corporatistă trebuie să conducă la transparența și eficiența piețelor, să fie compatibilă cu statul de drept și să definească în mod clar repartitia responsabilităților între instanțele competente în materie de supraveghere, de reglementare și de aplicare a dispozițiilor legale. Un regim de guvernare corporatistă trebuie să protejeze și să faciliteze exercițiul drepturilor acționarilor și să asigure un tratament echitabil al tuturor acționarilor, inclusiv al acționarilor minoritari și străini. Adunarea Generală a Acționarilor a aprobat în ședința din data

de 26.09.2017 modificări substanțiale ale Actului Constitutiv în scopul creșterii eficacității guvernantei corporative la nivelul Companiei prin raportare la cadrul legal aplicabil (Hotărârea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor nr.10/2017), inclusiv cu privire la clarificarea separării conducerii Companiei de controlul, astfel încât fiecare organ al societății să-și îndeplinească menirea

Asumarea principiilor de guvernanță

Odată cu listarea acțiunilor pe piața reglementată a Bursei de Valori București (BVB), Compania și-a însușit principiile din cadrul Codului de Guvernare Corporativă al BVB. În conformitate cu cerințele BVB, Transelectrica a făcut public investitorilor Regulamentul de Guvernare Corporativă, al Companiei, revizuit.

Respectarea principiilor de Guvernare Corporativă este reflectată prin Declarația de conformitate cu Codul de Guvernare Corporativă al BVB pe care compania o întocmește și o publică împreună cu Raportul anual.

De asemenea, în cadrul Consiliului de Supraveghere al Companiei sunt

prescrisă de lege, precum și evitarea potențialelor confuzii între atribuțiile Consiliului de Supraveghere și cele ale unui Consiliu de Administrație. Totodată, s-a avut în vedere reglementarea de principiu la nivelul actelor statutare a delegării unor competențe și coordonarea specializată a unor domenii cu menținerea răspunderii la nivelul directoratului.

constituite Comitetul de nominalizare și remunerare, Comitetul de audit și Comitetul de securitate energetică. Pe toată durata mandatului de membru al Consiliului de Supraveghere/Directoratului Companiei, persoanele numite trebuie să întrunească criteriile de eligibilitate și să nu se regăsească în situațiile de incompatibilitate stabilite de Legea Aplicabilă sau prevederile statutare aplicabile. Corelativ acestei obligații, Compania are dreptul să solicite membrilor Consiliului asigurări rezonabil necesare cu privire la respectarea acestor obligații.

Delegarea competențelor (102 – 19)

Cu scopul eficienței atribuției de conducere a Companiei și pentru realizarea în condiții de eficacitate și economicitate a obiectivelor stabilite, Transelectrica a dezvoltat un sistem de delegare a competențelor.

Delegarea de competență privește, spre exemplu:

- a) aprobarea anumitor tipuri de operațiuni;
- b) aprobarea/avizarea documentației prealabile și/sau ulterioare aprobării anumitor tipuri de operațiuni, documentație necesară potrivit legii sau reglementărilor interne;

- c) aprobarea operațiunilor care au un efect patrimonial până la un anumit maxim valoric;
- d) aprobarea/avizarea documentației prealabile și/sau ulterioare aprobării de operațiuni care au un efect patrimonial până la un anumit maxim valoric, documentație necesară potrivit legii sau reglementărilor interne.

Acest tip de delegări respectă limitele de competență ale Directoratului din punct de vedere al conținutului operațiunii și al valorii operațiunii, stabilesc în mod expres limitele competențelor și responsabilităților pe care le deleagă

Directoratul și respectă regula privind reprezentarea Companiei prin semnătură

Afilieri naționale și internaționale (102-12, 102-13)

Având în vedere rolul important al Transelectrica în conducerea SEN și a pieței de electricitate, activități cu o puternică dimensiune națională și internațională, Compania este membră în organizații și organisme naționale și internaționale de profil și are în vedere să participe în continuare la activitatea acestora. În calitate de membru, reprezentanții companiei fac parte din comitetele și grupele de lucru ale acestor organizații, participă la luarea deciziilor, la elaborarea de studii și expertize științifice. De asemenea, Transelectrica este implicată în dezvoltarea unor proiecte cu impact regional și pan-european.

În calitate de membru colectiv al asociațiilor/organismelor naționale, Transelectrica dorește să mențină relații de cooperare strânsă cu toți actorii importanți din domeniul energetic și să fie prezentă la manifestările organizate de aceste entități.

Compania are reprezentanți în diferite organizații și asociații naționale de profil care fac parte din comitetele și grupele de lucru ale acestor organizații, participă la luarea deciziilor, la elaborarea de studii și expertize științifice.

De asemenea, prin intermediul acestor asociații, organisme naționale, există posibilitatea de înlesnire a contactelor directe, a schimbului de informații, experiență și expertiză; afirmarea și recunoașterea poziției de lider a Companiei în domeniul transportului energiei electrice din România.

În anul 2019 Transelectrica a fost afiliată la un număr de 13 asociații, organizații și organisme naționale și

conjunctă.

internaționale de profil, după cum urmează:

- **ACUE-PD** - Asociația Companiilor de Utilități din Energie-Producție și Distribuție (www.acue.ro);
- **ALSTR** - Asociația pentru Lucrul sub Tensiune din România (www.smarsb.ro/alstr) – obiect principal - studiul lucrului sub tensiune (LST);
- **AmCham** - Asociația Camera de Comerț Americană în România (www.amcham.ro);
- **APEN** - Asociația Patronală “Energia” (www.fpen.ro);
- **ARIR** – Asociația pentru Relații cu Investitorii la Bursa din România (www.ir-romania.ro) - oferă actualilor și potențialilor emitenți o platformă de dezvoltare a profesioniștilor din domeniul relației cu investitorii și de a contribui la implementarea celor mai bune practici în comunicare cu investitorii și guvernanța corporativă;
- **ASRO** - Asociația de Standardizare din România (www.asro.ro);
- **CNR-CIGRE** - Asociația Comitetul Național Român CIGRE – membră a Consiliului Internațional al Marilor Rețele Electrice – CIGRE (www.cigre.org.ro) - organism tehnico-științific internațional ce are ca obiectiv de bază dezvoltarea cunoștințelor în domeniul rețelilor de înaltă tensiune și schimbul de informații între țările membre privind: producerea și transportul energiei electrice la înaltă

tensiune, construcția și exploatarea stațiilor de conexiune și transformare și echipamentele componente ale acestora; construcția, izolația și exploatarea liniilor de înaltă tensiune; interconectarea sistemelor și exploatarea și protecția sistemelor interconectate.

- **CNR-CME** - Asociația Comitetul Național Român al Consiliului Mondial al Energiei (www.cnr-cme.ro) - organizație neguvernamentală membră a Consiliului Mondial al Energiei (CME) din anul 1924;
- **CRE** - Centrul Român al Energiei (www.crenerg.org) - susține și reprezintă în mod independent și echidistant interesele membrilor săi;
- **ENTSO-E** - Asociația Europeană a Operatorilor de Transport și Sistem pentru Energie (www.entsoe.eu) - structură cu un rol esențial în promovarea pieței interne a energiei electrice și a comerțului transfrontalier, precum și în scopul asigurării unei gestionări optime, a unei exploatare coordonate și a unei evoluții tehnice

coordonate a rețelei europene de transport de energie electrică;

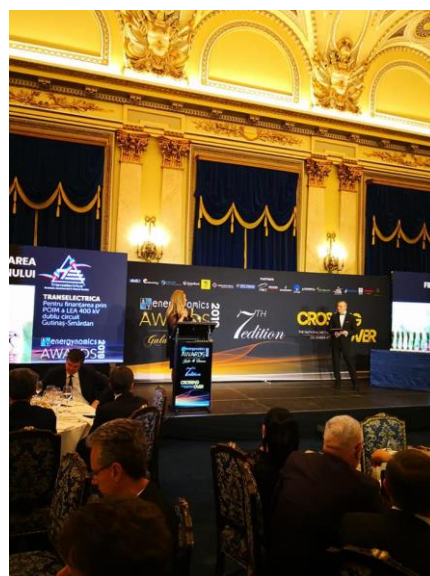
- **LWA** - Asociația Internațională a Lucrului sub Tensiune - Asociația promovează concepția, proiectarea și utilizarea tehnologiilor de lucru sub tensiune (LST), îndeplinind un rol de supraveghere și consultanță în domeniu, fără atribuții de execuție de lucrări;
- **SIER** - Societatea Inginerilor Energeticieni din România (www.sier.ro) - constituită în 1990, contribuie activ la creșterea rolului și eficienței activității inginerilor energeticieni în vederea dezvoltării continue a energiei românești în folosul economiei naționale.
- **IRE** - Asociația Institutul Național Român pentru Studiul Amenajării și Folosirii Surselor de Energie (www.ire.ro), înființată în anul 1926 cu scopul de a promova interesele membrilor săi în relațiile cu autoritățile publice, societatea civilă, cu asociațiile similare din țară și străinătate, cu diferitele instituții care au preocupări în domeniul energiei.

Premii și distincții obținute de companie

Pe parcursul anului 2019, Compania sau reprezentanți ai Transelectrica au obținut o serie de premii și distincții după cum urmează:

- **Eveniment: Gala Doamne în Energie, organizat de Focus Energetic în data de 15.04.2019**

S-a acordat Dnei. Claudia-Gina Anastase – Membru Directorat CNTEE Transelectrica SA, „Premiul de Excelență pentru contribuția semnificativă la creșterea siguranței Sistemului Energetic

Național prin retehnologizarea stațiilor electrice gestionate de CNETE Tranelectrica SA în zona de nord-vest a României”

- **CNETE Tranelectrica SA a obținut în luna iulie 2019 Premiul Bronze Level Recognition în topul celor mai sustenabile companii de pe piața locală, realizat de The Azores.**

În acest fel, Tranelectrica se numără

printre cele mai responsabile companii din țară, prin transparența și implicarea cu care a dezvoltat proiecte de responsabilitate socială, conform studiului „Romania CSR Index 2019”.

The Azores este o agenție independentă de consultanță ce

analizează performanța și nivelul de transparență privind Sustenabilitatea Corporativă în rândul companiilor din România.

- **Locul 1 obținut de către CNETE Tranelectrica SA la categoria întreprinderi foarte mari (pe domeniul de activitate) în Topul firmelor din București 2019, eveniment aflat sub semnul recunoașterii și promovării performanței în afaceri.**

Premiu acordat de către Camera de Comerț și Industrie a Municipiului București în luna octombrie 2019, în cadrul Galei de premiere a firmelor cu

rezultate economice și manageriale deosebite, în cadrul Topului Firmelor bucureștene.

Oamenii noștri – Dezvoltarea și diversitatea resurselor umane

Strategia de Resurse Umane

Un obiectiv important pentru orice companie îl reprezintă promovarea egalității de șanse, prin crearea unui mediu în care fiecare angajat să aibă

posibilitatea de a-și valorifica întregul potențial.

Principalii piloni ai strategiei de personal a companiei sunt prezentați mai jos:

Evaluarea anuală a performanțelor profesionale se desfășoară în perioada stabilită de către Directorat, prin Nota de serviciu, în primul trimestru al anului, pentru activitatea din anul precedent, având rolul de a stabili calificativul de evaluare generală anuală, ce

caracterizează activitatea profesională a salariaților pe o durată de 12 luni. Totodată, se pot realiza evaluări și ori de câte ori se impune, dacă prin această acțiune pot fi aduse informații utile în luarea unor decizii sau la schimbarea locului de muncă.

Promovarea parității, eliminarea discriminării de gen și promovarea femeilor în funcțiile de conducere (102-8, 103-1, 103-2, 103-3, 401-3, 405-1, 406-1)

Prin politica noastră ne asigurăm că nu există niciun fel de discriminare în procesul de recrutare, angajare și promovare pe bază de gen, stare civilă, identitate sexuală, religie, opțiuni politice, etnie, rasă, naționalitate, caracteristici genetice, vârstă etc. *Regulamentul intern al Companiei* cuprinde, printre altele, reguli privind respectarea principiului nediscriminării și al înlăturării oricărei forme de încălcare a demnității. Astfel, în anul 2019, nu s-au înregistrat incidente de discriminare și, datorită prevenției, nu au fost necesare acțiuni corective.

Structura angajaților Transelectrica în funcție de vârstă și gen este specifică domeniului de activitate al Companiei, observând o ușoară îmbătrânire ale cărei cauze țin de slăbirea considerabilă a învățământului profesional, îmbătrânirea generală a populației sau de dezvoltarea intensivă a unor domenii alternative prospere (ex: domeniul IT).

Din perspectiva eliminării discriminării de gen, femeile au avansat considerabil în ultimele decenii din punct de vedere profesional, astfel că șansele ca acestea să își dezvolte o carieră de succes au crescut. La nivel mondial, tot

mai multe femei acced către funcții de conducere, indiferent dacă vorbim despre conducerea unor mari companii sau chiar a unor guverne.

În acest context, în cadrul Transelectrica, procentul femeilor angajate în zona de execuție este de peste 26%, iar procentul femeilor în funcții aferente top managementului a fost în anul 2019 de 35,8% din total.

În ceea ce privește raportul dintre remunerațiile bărbaților și ale femeilor, ținând cont de faptul că în domeniul energetic, în general, și în cel al transportului de energie electrică, în particular, procentul bărbaților este încă mai mare decât cel al femeilor, atât în funcții de execuție cât și în funcții de conducere, raportul dintre venituri este încă subunitar. Cu toate acestea, diferența dintre veniturile femeilor și cele ale bărbaților în Transelectrica continuă să se diminueze.

Structura angajaților (401-1, 405-2)

**35,8% femei în
top
management în
2019, peste
nivelul din
2018**

Din punct de vedere al dinamicii angajaților, în anul 2019 au fost angajate un număr de

112 persoane, în timp ce 186 au părăsit compania, media de vârstă a tuturor angajaților la 31.12.2019 fiind de 47 de ani. Tot pentru anul 2019, au existat 32 de femei și 6 bărbați aflați în concediu de creștere a copilului.

	Structura pe categorii de gen (distinct pentru funcții de execuție, de conducere și de top management)					
Tipul funcției	Număr total angajați	Vârste			Gen	
		Până în 30 de ani	30-50 de ani	Peste 50 de ani	M	F
Personal de conducere (top management)	95 (4,3%)	0 (0%)	46 (48,4%)	49 (51,6%)	61 (64,2%)	34 (35,8%)
Personal de execuție	2118 (95,7%)	152 (7,2%)	972 (45,9%)	994 (46,9%)	1561 (73,7%)	557 (26,3%)
Total personal	2213	152 (6,9%)	1018 (46,0%)	1043 (47,1%)	1622 (73,3%)	591 (26,7%)

Analiza performanței la locul de muncă și politica de remunerare (102-35, 102-36)

Pentru a îmbunătăți performanțele și eficiența la locul de muncă, dar și pentru a asigura sustenabilitatea activității Companiei, evaluarea activității profesionale a salariaților se realizează anual pe baza unor indicatori de performanță stabiliți printr-o procedură internă.

Rezultatele acestor evaluări oferă conducerii Companiei o imagine clară asupra performanțelor tuturor salariaților Companiei. Informațiile obținute în urma procesului de evaluare pot fi utilizate atât în cadrul procesului de management al riscurilor, pentru previzionarea și administrarea unor riscuri din zona de activitate a salariaților, cât și în cadrul procesului de formare și perfecționare a angajaților.

Sistemul de remunerare aplicat în prezent în Transelectrica a fost implementat cu data de 01 ianuarie 2017, dată la care au fost introduse în salariul de bază 4 sporuri cu caracter permanent, respectiv sporul de vechime în muncă, sporul pentru anii de vechime neîntreruptă în Companie, sporul de fidelizare și clauza de confidențialitate.

Criteriile și principiile pe baza cărora a fost stabilit actualul sistem de salarizare sunt următoarele:

- Principiul “Plată egală pentru muncă egală”, implementat în urma

gradării funcțiilor în baza unui instrument unitar;

- Acordarea salariului de bază în special pe criterii profesionale – în funcție de rolul pe care postul îl are în cadrul organizației, gradul de complexitate a profesiei/ meseriei exercitate, responsabilitate, precum și în funcție de calificările necesare poziției. Acestea au fost determinate în urma unui proces obiectiv de evaluare a posturilor;
- Asigurarea echității interne, prin eliminarea discriminării pe bază de ani de vechime în muncă sau vechime în cadrul Companiei;
- Plata în acord cu importanța postului și atenția acordată nivelului de performanță creează premisele atât ale retenției, cât și ale atragerii personalului calificat.

Sistemul de remunerare este organizat pe 9 clase de posturi care sunt structurate în funcție de natura activității desfășurate și de tipul contribuției aduse Companiei.

Beneficiile pentru angajați sunt:

- Asigurarea echității interne, prin eliminarea discriminării pe bază de ani de vechime în muncă sau vechime în cadrul Companiei;
- Acordarea de mărimi salariale, bonificații sau promovări pe criterii

ce țin de performanță, în urma unui proces de evaluare a performanțelor, desfășurat anual după criterii

Programe de instruire (103-1, 103-2, 103-3, 404-2)

Transelectrica are în vedere dezvoltarea continuă a personalului prin programe anuale de formare și perfecționare profesională.

Peste 1200 de angajați din cadrul Companiei au beneficiat de programe de instruire în anul 2019

Procesul de perfecționare al angajaților are drept scop ca personalul să fie cât mai bine pregătit astfel încât obiectivele Companiei să fie îndeplinite într-o lume în care succesul depinde de performanță, eficiență, promptitudine, de capacitatea de a furniza calitate, de diversitate.

Angajații Companiei au participat, de-a lungul anului 2019, la programe de instruire (oferite de furnizori de servicii de formare profesională) din varii domenii de activitate, principalele fiind următoarele: tehnic-IPC – 899 persoane, tehnic – 237 persoane, situații de urgență – 72 persoane, SSM și SSO – 53 persoane, achiziții – 91 persoane, IT – 30 persoane, arhivare - 33 persoane, financiar-contabilitate - 48 persoane, resurse umane - 28 persoane, alte domenii (audit, legislație, patrimoniu, managementul riscurilor etc.) – 28 persoane.

Specificăm următoarele rezultate și beneficii ale programelor de instruire profesională desfășurate în anul 2019:

- ✓ O echilibrare mai bună pe gen a numărului de participări la cursuri, remarcându-se, față de anul 2018, o creștere de 27% a numărului de participări în rândul femeilor (183 de participări în anul 2019, față de 144 participări în anul 2018);

stabilite și comunicate la începutul ciclului de evaluare.

- ✓ Actualizarea cunoștințelor legislative ale angajaților în domenii de specialitate în care, în anul 2018, fie nu au fost organizate cursuri, fie participările au fost foarte restrânse. Ne referim aici la următoarele domenii: arhivare, patrimoniu, aplicarea standardelor internaționale de raportare financiară, resurse umane;
- ✓ O creștere de 47% a numărului de participări la cursurile cu specific în domeniul achizițiilor publice; în anul 2019 au fost organizate 3 cursuri la care au participat atât specialiști (experți) din cadrul compartimentului specializat, cât și salariați din alte structuri ale companiei implicați în diverse etape ale procesului de achiziție de servicii, produse sau lucrări (juridic, audit, control intern, administrative, etc);
- ✓ Participarea unui număr de 5 persoane la cursul privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (2016-2020), noile competențe profesionale dobândite fiind atestate prin obținerea certificatelor recunoscute ANC de "Expert prevenire și combatere a corupției";
- ✓ O ușoară creștere, de 5%, a numărului de participări în domeniul tehnic față de numărul de participări din anul 2018, acest aspect punând în evidență preocuparea Companiei în a menține un nivel ridicat de expertiză tehnică pentru personalul operativ și operațional.

În cadrul Companiei, în anul 2019, strategia de formare profesională a avut

ca element central procesul complex de pregătire profesională, componentele acestuia fiind formarea și perfecționarea angajaților.

Pregătirea profesională a personalului reprezintă un instrument puternic de dezvoltare al organizației, întrucât asigură un grad înalt de profesionalism și menține un standard la nivel ridicat. Această pregătire a fost realizată în strânsă corelație cu scopurile și obiectivele organizației și cu specificul activității fiecărei persoane.

Stagii de practică

Transelectrica susține și în anul 2019 formarea profesională a tinerei generații de specialiști în domeniul energetic prin programe anuale de practică.

În anul 2019, în cadrul Transelectrica, au luat parte la stagii de practică un număr total de 128 studenți atât din București, cât și din țară

Stagiile de practică din cadrul Transelectrica reprezintă confirmarea preocupării continue a Companiei pentru susținerea activă și încurajarea tinerei generații, pentru orientarea acesteia către

Obiectivul principal a fost acela de a asigura pregătirii de specialitate un caracter permanent, astfel încât angajații să poată fi în mod constant la curent cu strategii, politici, programe, metode de lucru, tehnici și tehnologii noi.

Cunoscând faptul că nevoile organizaționale nu pot fi satisfăcute dacă nevoile individuale sunt neglijate, scopul general a fost acela de a instrui angajații luându-se în considerare, atât criteriile de calitate, cât și eficientizarea costurilor, astfel încât să creștem nivelul de performanță solicitat în activitatea lor.

domeniul energetic, în general, și cel al transportului energiei electrice, în particular.

În anul 2019, în cadrul Transelectrica, au luat parte la stagii de practică un număr total de 128 studenți atât din București, cât și din țară. Printre partenerii Transelectrica, în ceea ce privește stagiile de practică, s-au numărat Universitatea Gh. Asachi Iași – Facultatea de Inginerie Electrică, Energetică și Informatică aplicată, Universitatea Politehnică din București – Facultatea de Energetică, Universitatea Pitești – Facultatea Energetică și Tehnologii Nucleare, Universitatea din Craiova – Facultatea de Inginerie Electrică și altele.

Informarea, consultarea angajaților și relația cu sindicatele (102-41, 103-1, 103-2, 103-3, 403-4)

Sindicatul joacă un rol important în ceea ce privește relația de muncă dintre angajați și angajator. Sindicatul promovează și protejează drepturile membrilor, ținând cont de nevoile și de opiniile acestora. O relație bună între angajator și angajați se construiește pe o comunicare eficientă între reprezentanții angajaților și cei ai companiei.

Asemeni anului 2018, și în prezent, aproape toți salariații Companiei sunt membri de sindicat, arătând faptul că aceștia recunosc utilitatea unui organism sindical constituit cu scopul de a le promova interesele în relația cu angajatorul.

Totodată, lipsa oricăror conflicte de muncă în ultimul an reprezintă un indicator relevant al eficienței medierii dintre angajați și angajator.

Responsabilitatea față de angajați

Programul de instruire și procesele care asigură siguranța și sănătatea în muncă (103-1, 103-2, 103-3)

Transelectrica își instruește periodic angajații în ceea ce privește sănătatea și securitatea în muncă, în baza unei proceduri interne întocmite în conformitate cu legea sănătății și securității în muncă.

Instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă este compusă din 3 faze:

Instruirea introductiv-generală	se realizează de către personalul din cadrul serviciilor de prevenire și protecție dedicate activității de securitate și sănătate în muncă.
Instruirea la locul de muncă	se realizează de către conducătorul locului de muncă.
Instruirea periodică	se realizează de către personalul din cadrul serviciilor de prevenire și protecție dedicate activității de securitate și sănătate în muncă sau de către conducătorul locului de muncă.

Acțiuni de prevenire (403-2, 403-3)

Pentru realizarea acțiunilor de prevenire, sunt elaborate tematici de instruire pentru fiecare fază definită de legislație de către serviciile de prevenire și protecție dedicate activității de securitate și sănătate în muncă în raport cu evaluările de riscuri aferente fiecărui loc de muncă.

Sunt evaluate riscurile fiecărui loc de muncă în mod individual și se întreprind măsurile pentru reducerea acestora sau menținerea sub control prin măsurile stabilite prin Planurile de prevenire și protecție. Măsurile concrete se materializează în Programe anuale de

măsurii de securitate și sănătate în muncă derulate de personal calificat în domeniul securității și sănătății în muncă.

În vederea asigurării prevenției corespunzătoare, se realizează instruirii cu următoarea frecvență:

- minim o instruire anuală pentru fiecare angajat;
- semestrial pentru alte categorii de personal tehnic autorizat din cadrul Dispeceratelor Energetice;
- lunar pentru personalul operativ și/sau personal autorizat din punct de vedere al securității și sănătății în muncă din cadrul stațiilor electrice și

semestrial în cadrul instruirilor periodice comasate.

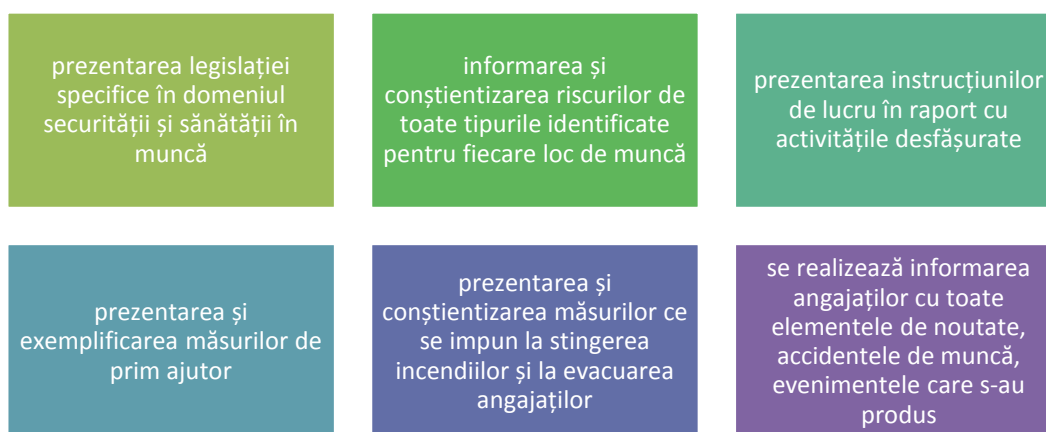
La nivelul întregii Companii, există 20 de persoane responsabile din cadrul serviciilor de prevenire și protecție dedicate activității de securitate și sănătate.

La instruirea personalului în domeniul securității și sănătății în muncă sunt folosite mijloace, metode și tehnici de instruire, cum ar fi: expunerea,

demonstrația, studiul de caz, viziuni de filme, diapozitive, proiecții, instruire asistată de calculator.

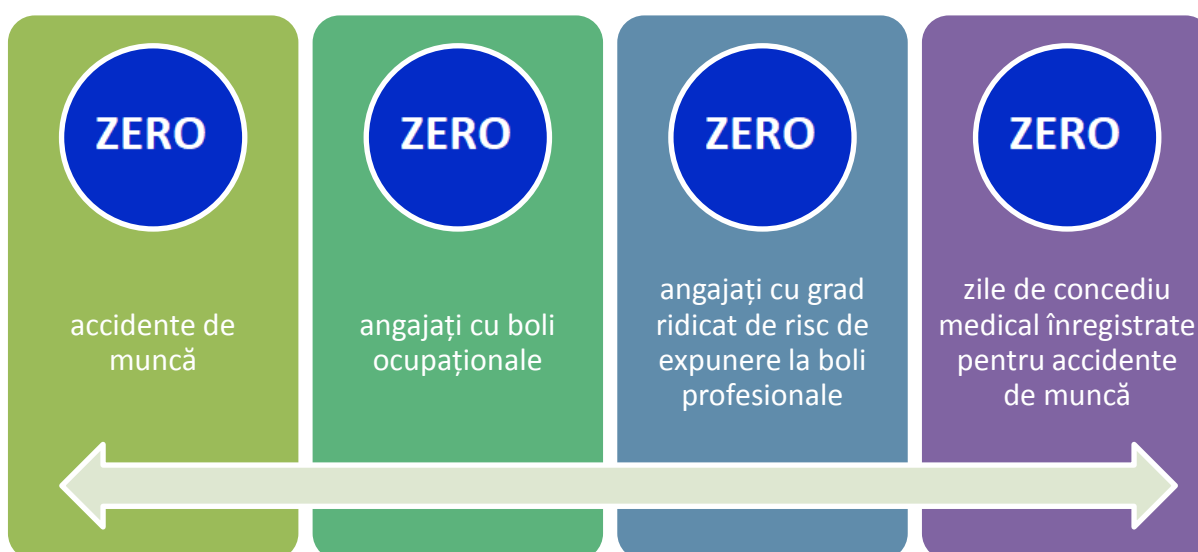
Din perspectiva deplasării la și de la locul de muncă, se realizează instruirii cu frecvențe diferite cu întreg personalul. Pe deasupra, fiecare angajat completează la angajare Declarația de traseu prin care se stabilește durata deplasării și traseul.

Sunt abordate diverse domenii de instruire, după cum urmează:

În ceea ce privește evenimentele care pun în pericol securitatea și sănătatea în muncă a angajaților, în anul 2019 nu s-au înregistrat accidente de muncă sau decese cauzate de accidente la locul de muncă. Nu au fost înregistrate zile de

concediu medical pentru accidente de muncă sau boli ocupaționale și în cadrul Companiei niciun salariat nu înregistrează un nivel înalt al incidenței bolilor profesionale sau un risc înalt de îmbolnăvire profesională.

Organizarea comitetelor SSM mixte (management – angajați) și activități relevante pentru anul 2019 (403-1)

Pentru consultarea și participarea lucrătorilor la discutarea tuturor problemelor referitoare la securitatea și sănătatea în muncă sunt constituite Comitete de securitate și sănătate în muncă în conformitate cu legislația în vigoare. Comitetele de securitate și sănătate în muncă funcționează în baza regulamentului de funcționare propriu și se întrunesc minim o dată pe trimestru și ori de câte ori este necesar.

Comitetul de Securitate și Sănătate în Muncă la nivel de Companie, s-a întrunit în anul 2019 de 4 ori. Printre problemele dezbătute conform ordinii de zi a fiecărei ședințe, au fost: avizarea Programului anual de securitate și sănătate în muncă la nivelul Companiei,

analiza problemelor în domeniul securității și sănătății în muncă ridicate de salariații din sucursale și DEN, urmărirea realizării programelor de măsuri privind securitatea și sănătatea în muncă, avizarea procedurilor operaționale pe linia securității și sănătatea în muncă, modul în care sunt asigurate condițiile de muncă și dotarea cu echipament individual de protecție pentru lucrători, analiza activității de securitate și sănătate în muncă desfășurată în anul care a trecut, pe baza raportului întocmit și avizarea raportului.

În anul 2019, ulterior aprobării Programului de formare profesională la nivelul Companiei, activitatea de instruire a păstrat caracterul unitar.

Responsabilitatea față de mediu

Sistemul de management al mediului (103-1, 103-2, 103-3)

Protecția mediului înconjurător reprezintă un obiectiv important pentru Transelectrica, în vederea dezvoltării durabile și sustenabile a Companiei. Astfel, politica în domeniul protecției mediului reprezintă parte integrantă a politicii generale, având ca obiective menținerea unui sistem de management de mediu performant, prevenirea și reducerea poluării, conformarea cu cerințele legale naționale și europene și dezvoltarea durabilă.

Sistemul de management de mediu al Transelectrica, certificat conform cerințelor standardului SR EN ISO 14001:2015 de către SC SRAC CERT SRL (partener IQNet), a creat condițiile necesare pentru prestarea serviciului de transport și dispecerizare a energiei

electrice și pentru administrarea pieței de energie electrică, în conformitate cu cerințele legale și alte cerințe, la care Compania a subscris, aplicabile aspectelor sale de mediu și pentru demonstrarea preocupării în vederea prevenirii poluării și creșterea performanței de mediu.

Obiectivele și țintele de mediu s-au realizat prin acțiunile cuprinse în programul anual de Management de Mediu pentru reducerea poluării aerului, apei, solului, reducerea nivelului de zgomot și vibrații, perfecționarea managementului deșeurilor și al apelor uzate, refacerea cadrului natural după execuția lucrărilor de mentenanță/dezvoltare, protecția faunei și florei și monitorizarea factorilor de mediu.

Principalele direcții pentru atingerea obiectivelor de mediu

Riscuri, oportunități și costuri de mediu

Instalațiile electrice de înaltă tensiune constituite în principal din linii electrice aeriene și stații de transformare și conexiune, sunt instalații cu impact semnificativ asupra mediului cauzat de complexitatea tehnică a instalațiilor, cât și de suprafețele de teren ocupate și lungimile liniilor, de regulă pe teritoriul mai multor județe.

În condiții normale de exploatare a instalațiilor RET nu se evacuează poluanți în mediu. Se pot emite accidental în mediu unele substanțe chimice cu acțiune poluantă în cazul existenței unor neetanșeități ale echipamentelor, al

exploatărilor greșite, al avariilor sau în momentul executării unor lucrări de construcție și mentenanță.

Identificarea și evaluarea aspectelor de mediu pentru tehnologie și construcție sunt realizate de la prima fază de proiectare. Pe baza acestora se elaborează Planul de Management de Mediu (pentru construcție, funcționare și dezafectare instalație), care cuprinde Programul de măsuri pentru prevenirea poluării și pentru reducerea impactului și Programul de monitorizare al factorilor de mediu.

Aspecte de mediu legate de construcție

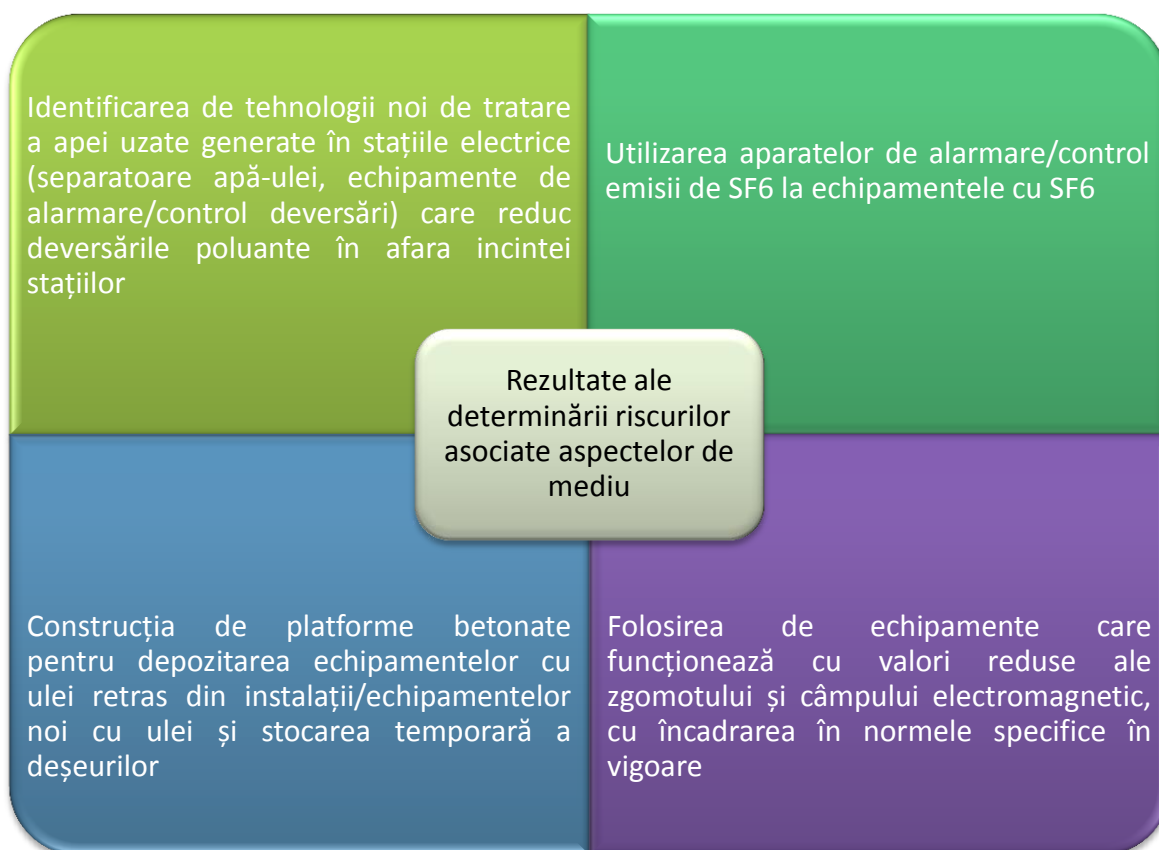
Tipul impactului	Modalități de manifestare (efecte)
Fizic	• afectarea solului prin deschiderea unor noi căi de acces, decopertări și excavații • ocuparea terenului cu organizarea de șantier, inclusiv depozite • afectarea florei (prin defrișări) • afectarea faunei (prin fragmentarea habitatului) • afectarea păsărilor (prin constituirea de obstacole aeriene amplasate pe culoarul de zbor) • generarea de deșeuri (porțelan, sticlă, beton, metale, ulei uzat, ambalaje, moloz, etc.) • afectarea populației și faunei prin zgomotul produs de utilajele folosite, de mijloacele de transport, etc.
Chimic	• poluarea solului și/sau a apelor prin scurgeri accidentale de combustibil, ulei și alte substanțe chimice • poluarea aerului prin: - emisii de gaze de ardere (SO_x, CO_x, NO_x, COV, pulberi în suspensie) de la instalații de încălzire sau mijloace de transport - emisii de hexafluorură de sulf (SF_6) – scurgeri accidentale produse în timpul manipulării gazului sau datorate neetanșeităților echipamentelor - emisii de pulberi datorate lucrărilor de construcție-montaj - emisii de compuși organici volatili de la vopsele și diluanți, etc.
Socio-economic	• perturbarea unor activități sociale, inclusiv mutarea populației

Aspecte de mediu legate de exploatare-mentenanță

Tipul impactului	Modalități de manifestare (efecte)
Fizic	• ocuparea terenului cu traseele LEA și amplasamentele stațiilor • afectarea florei prin defrișarea sistematică a vegetației • afectarea faunei (fragmentarea habitatului, electrocutări, etc.) • afectarea păsărilor și aparatelor de zbor (obstacole aeriene amplasate pe culoarul de zbor, coliziune, electrocutare, etc.) • pericol de electrocutare sau arsuri prin contact sau prin căderea LEA în apropiere sau la traversări de drumuri, căi ferate, ape, clădiri, etc. • pericol de incendiu ca urmare a deteriorării izolației sau a atingerii accidentale a conductoarelor de obiecte sau de vegetație uscată • afectarea populației și faunei de zgomotul și vibrațiile produse de funcționarea sau vibrația elementelor RET • afectarea populației și faunei de zgomotul produs de efectul corona la instalațiile de înaltă tensiune • efectele sonore și luminoase ale fenomenului corona • perturbații ale sistemelor de radio și televiziune produse de câmpul electromagnetic • influențe ale câmpului electromagnetic asupra instalațiilor de telecomunicații sau a altor rețele electrice la încrucișările și apropierea de acestea • efectele câmpului electromagnetic asupra ființelor vii
Chimic	• poluarea solului și/sau a apelor prin scurgeri accidentale de combustibil, ulei și alte substanțe chimice • poluarea aerului prin: - emisii de gaze de ardere (SO_x, CO_x, NO_x, COV, pulberi în suspensie) de la instalații de încălzire sau mijloace de transport - emisii de hexafluorură de sulf (SF_6) – scurgeri accidentale produse în timpul manipulării gazului sau datorate neetanșeităților echipamentelor - ozon și oxizi de azot – efect corona la înaltă tensiune - vapori de acid sulfuric – de la baterii de acumulate.
Vizual	• afectarea peisajului
Psihic	• teama provocată de apropierea și de efectele vizuale și sonore ale RET

Transelectrica a luat măsuri de prevenire a poluării și de reducere a impactului asupra mediului atât în activitatea de exploatare cât și în activitățile de mentenanță și cele de investiții care presupun lucrări de construcții – montaj.

Determinarea riscurilor asociate aspectelor de mediu semnificative identificate pentru activitățile/procese derulate în Transelectrica a condus la o serie de efecte benefice și de oportunități.

Managementul factorilor de mediu (304-2, 304-4, 308-2)

a) Ocuparea terenului

Suprafața ocupată de linii și stații electrice:

	Fără zonă de siguranță [m ²]		Cu zonă de siguranță [m ²]	
	Stații	LEA	Stații	LEA
Total Transelectrica	3.980.544	3.205.655	7.123.765	520.529.940

b) Surse de poluare a solului, apelor subterane și terestre

Din exploatarea normală a instalațiilor RET nu sunt evacuate pe sol, în apele subterane sau terestre, niciun fel de noxe. Pot apărea poluări accidentale cauzate de neetanșeitarea/spargerea echipamentelor care conțin substanțe periculoase sau ulei electroizolant sau de defecțiunile apărute la instalațiile de

regenerare/alimentare/evacuare ulei în sau din echipamente.

De asemenea pot apărea scurgeri de ulei/combustibil auto de la utilaje și mijloace de transport în timpul executării lucrărilor de construcții și mentenanță (uleiul scurs în mediu a fost reținut cu pământ absorbant, biodegradabil).

c) Surse de poluare a aerului

În timpul activităților de construcție, mentenanță și de exploatare normală a instalațiilor RET nu sunt evacuate în atmosferă cantități semnificative de

poluanți. În perioada de construcție, de mentenanță și de operare normală a instalațiilor RET pot rezulta următoarele emisii în atmosferă: pulberi în suspensie -

În timpul lucrărilor de construcție, gaze de ardere - de la mijloacele auto, grupurile electrogene și de la centralele termice, ozon în cantități neglijabile (efectul Corona), hexafluorură de sulf - ca urmare a neetanșeității echipamentelor sau manipulării neadecvate a gazului.

În condițiile unor incendii sau explozii pot rezulta gaze de ardere (SOx, COx, NOx, COV, pulberi în suspensie, etc.) iar LEA de înaltă tensiune generează

poluarea atmosferei cu ozon și oxizi de azot ca urmare a descărcărilor Corona care apar în jurul conductoarelor active, mai ales pe timp ploios. Aportul suplimentar al acestor substanțe poluante la fondul existent nu este major și nu poate conduce la depășiri ale valorilor de prag de informare legal, nivel dincolo de care există un risc pentru sănătatea umană.

d) Surse de ape uzate

Din procesul de transport al energiei electrice nu rezultă ape uzate tehnologice.

Apele uzate generate pe amplasamentul instalațiilor RET sunt următoarele:

- ape uzate menajere provenite din activitatea umană - se evacuează direct în canalizarea orășenească sau se vidanjează și se transportă la o stație de epurare ape uzate urbane sau se epurează local în microstații de epurare și se evacuează pe sol sau în ape terestre.

- ape pluviale colectate în cuvele echipamentelor cu ulei și în căminele platformelor betonate pentru depozitarea deșeurilor și echipamentelor (pot să conțină ulei provenit din scurgeri) - sunt epurate mecanic în separatoare apă - ulei și evacuate în canalizarea orășenească sau se vidanjează și se transportă la o stație de epurare ape uzate urbane sau se evacuează pe sol sau în ape terestre cu respectarea limitelor maxime admisibile pentru poluanții evacuați în mediu.

e) Generarea de deșuri

Din activitatea de transport al energiei electrice nu rezultă în mod direct deșuri. Deșeurile rezultă din activitatea de construcție, mentenanță și din activitatea umană. Cantitățile de deșuri sunt diferite de la an la an, în funcție de

volumul lucrărilor de investiții și de mentenanță.

Deșeurile generate în anul 2019 s-au eliminat/valorificat prin firme autorizate.

Deșuri generate (t)	Deșuri valorificate (t)	Deșuri eliminate (t)	Deșuri stocate (t)	Indicator de gestionare deșuri: deșuri eliminate, valorificate/deșuri generate
7153,27	944,05	5045,8	1163,42	84% (față de 76,41% în 2018)

f) Câmpul electromagnetic generat de instalațiile RET

Stațiile electrice de transformare/conexiune și liniile electrice aeriene de 220kV și 400kV au impact relativ restrâns asupra vecinătăților, existent doar în jurul instalațiilor RET. O mare parte din efectele perturbatoare sunt cauzate de inducția electrică (în obiectele sau structurile metalice neconectate la pământ) și de

fenomenele de interferență (radiointerferență). Soluțiile constructive adoptate pentru realizarea liniilor și stațiilor electrice de înaltă tensiune asigură protecția corespunzătoare împotriva efectelor cauzate de expunerea organismelor vii la câmpul electromagnetic precum și de diminuarea impactului

acestor instalații asupra mediului înconjurător. Conform studiilor efectuate de instituții de specialitate, în vecinătatea liniilor aeriene de 220kV și 400kV, intensitatea câmpului electric scade cu distanța, astfel încât la o distanță de cca 25 – 30 m de axul liniei, intensitatea câmpului este zero.

g) Poluarea fonică

În perioada de construcție se poate produce zgomot din cauza execuției lucrărilor și funcționării echipamentelor și mijloacelor auto. În timpul operării, poluarea fonică este datorată zgomotului produs de funcționarea, vibrația instalațiilor RET sau de descărcările Corona din spațiul din jurul conductoarelor

h) Impactul asupra faunei

Impactul asupra faunei este semnificativ în special asupra păsărilor, manifestându-se prin coliziunea sau electrocutarea acestora de către instalațiile RET în culoarele de migrație sau în zonele protejate. Principalele culoare de migrație ale diverselor tipuri de păsări au fost identificate în zonele Banat, Dobrogea și Delta Dunării.

i) Impactul asupra vegetației

Impactul asupra vegetației este determinat de ocuparea definitivă sau temporară a terenurilor și de îndepărtarea vegetației care depășește o anumită

j) Specii aflate pe lista roșie IUCN și pe lista de conservare națională cu habitate în zonele afectate de operațiuni și măsurile care s-au luat pentru conservarea habitatelor acestora

Pentru conservarea speciei Șoimul dunărean, specie aflată pe cale de dispariție, s-au montat cuiburi artificiale pe stâlpii de înaltă tensiune, astfel:

- la ST Timișoara: 34 de cuiburi
- la ST București: 4 cuiburi
- la ST Constanța: 12 cuiburi

Cuiburile artificiale sunt cutii din metal sau din lemn și au fost amplasate pe

În anul 2019, măsurătorile au arătat că nu au fost înregistrate depășiri ale valorilor impuse de normativele în vigoare la incinta stațiilor și la trecerile peste drumuri, căi ferate și zonele intens circulate de populație.

active. Nivelul de zgomot produs de efectul Corona la o distanță de 25 m de conductorul activ variază între 53 dB pe timp ploios și 33 dB pe timp frumos.

Asemeni anului 2018, nici în anul 2019 nu au fost înregistrate depășiri ale nivelului de zgomot maxim admis.

Pentru protejarea păsărilor din zona LEA s-au luat următoarele măsuri:

- s-au montat pe stâlpi, echipamente antipasăre;
- în zona culoarelor de migrație s-au montat pe conductoarele LEA spirale antipasăre și panouri colorate care imită de obicei figuri de păsări răpitoare.

Înălțime, din zonele de siguranță ale instalațiilor RET, pentru evitarea apariției incendiilor. Acest impact poate fi semnificativ doar în zonele protejate.

stâlpii de înaltă tensiune, deoarece șoimul dunărean preferă cuiburile care oferă o vizibilitate bună asupra zonei și locuri favorabile pentru hrănire în apropiere. Este necesară amplasarea cuiburilor pe suporturi artificiale, cum ar fi stâlpii de înaltă tensiune, deoarece nu există copaci înalți și solitari pe terenuri agricole și pășuni (locurile istorice de cuibărit).

Acțiunea de amplasare a cuiburilor artificiale face parte din proiectul „Conservarea șoimului dunărean în nord-estul Bulgariei, Ungaria, România și

Slovacia”, un proiect multinațional cu finanțare europeană, importanța protecției și conservării speciei fiind recunoscută și la nivelul UE.

Acțiuni și măsuri realizate pentru prevenirea și/sau limitarea impactului asupra mediului (306-3)

Elaborare documentație

- elaborare documentații și depunere dosare pentru autorizarea / reautorizarea obiectivelor din gestiunea Companiei din punct de vedere al protecției mediului și pentru gospodărirea apelor

Executare lucrări de

- construcție sau mentenanță a rețelilor de canalizare pentru ape uzate menajere și/ sau pluviale;
- montare separatoare apă-ulei la cuvele echipamentelor cu ulei și la platformele de depozitare;
- construcție platforme betonate pentru depozitarea temporară a echipamentelor și deșeurilor;
- mentenanță a echipamentelor cu ulei sau SF6 pentru prevenirea scurgerilor;
- vopsitorie a stâlpilor liniilor electrice aeriene (LEA) în culori adecvate peisajului;
- defrișare/ întreținere coridoare de siguranță pentru LEA;
- refacere/amenajare teren pentru aducerea la starea inițială (după finalizarea lucrărilor).

Achiziții servicii privind

- monitorizarea calității apelor uzate din stațiile și sediile Companiei și propunerea de soluții de reducere a poluării conform cerințelor din autorizațiile de mediu și de gospodărire a apelor;
- monitorizarea emisiilor de poluanți în atmosferă (zgomot, câmp electric și magnetic, emisii poluante, concentrațiile de ozon); valorile obținute pentru parametrii determinați au fost analizate și interpretate, rezultând concluzii privind nivelul emisiilor de poluanți și încadrarea în valorile limită admise de legislație.
- colectarea, sortarea, transportul și valorificarea / eliminarea deșeurilor.

Plan de management de mediu

- elaborare planuri de management de mediu pentru proiectele de mentenanță, re tehnologizare / modernizare

Transelectrica urmărește, ca prin activitatea sa viitoare să reducă impactul instalațiilor asupra mediului, în principal, prin acțiuni precum reducerea suprafețelor de teren ocupate, reducerea impactului

asupra faunei și florei sau reducerea intensității câmpului electromagnetic la sol. Este de menționat faptul că, în anul 2019, nu au existat deversări semnificative cu impact asupra mediului.

Clasificarea deșeurilor pe tipuri și metode de eliminare (306-4)

Valorificare		Eliminare	
Reciclare	Coincinerare	Incinerare	Depozitare
• Deșeuri de tonere de imprimante • Uleiuri sintetice de motor, de transmisie • Uleiuri minerale neclorinate izolante și de transmitere a căldurii • Ambalaje hârtie și cartoane • Ambalaje de materiale plastice • Ambalaje de lemn • Ambalaje de sticlă • Anvelope scoase din uz • Filtre de ulei • Plăcuțe de frână • Metale feroase • Materiale plastice • Sticlă • Componentă fără altă specificație • Alte deșeuri nespecificate de întreținere auto • Echipamente casate cu conținut de componente periculoase • Deșeuri de echipamente electrice și electronice casate (DEEE) • Componente demontate din echipamente casate • Baterii cu Pb • Baterii alcaline • Baterii acumulatori • Cupru, bronz, alamă • Aluminiiu • Fier și oțel • Ol-Al (cabluri) • Amestecuri metalice (fontă) • Materiale plastice și de cauciuc • Hârtie și carton • Textile • Tuburi fluorescente și alte deșeuri cu conținut de mercur • Echipamente electrice și electronice casate • Lemn • Materiale plastice • Metale • Piele	• Țigle și materiale ceramice (Izolatori porțelan) • Lemn	• Uleiuri minerale neclorurate de motor, de transmisie și de ungere • Obiecte ascuțite • Deșeuri medicale infecțioase-întepătoare • Chimicale constând din sau conținând substanțe periculoase • Medicamente • Materiale plastice și de cauciuc • Alte uleiuri de motor, de transmisie și de ungere • Nămoluri de la separatoare apă-ulei • Ape uleioase de la separatoarele apă-ulei • Îmbrăcăminte de protecție	• Țigle și materiale ceramice (Izolatori porțelan) • Pământ și pietre • Amestecuri de deșeuri de la construcții și demolări • Materiale plastice și de cauciuc • Tuburi fluorescente și alte deșeuri cu conținut de mercur • Deșeuri municipale amestecate • Nămoluri din fose septice • Anvelope scoase din uz • Filtre de ulei • Plăcuțe de frână • Betoane

Depășiri ale limitelor admise de reglementările de mediu și mijloace de soluționare a acestor situații (307-1, 308-2)

În ceea ce privește cazuri de depășiri ale limitelor admise de reglementările în vigoare, este de menționat o singură situație de depășire:

- În cadrul Sucursalei de Transport Constanța, la Bac motor ICAR, s-a înregistrat o depășire în cazul

probei de apă uzată prelevată, anume cea a indicatorului "fenoli". Această depășire este minoră și nu a constituit o problemă. De altfel, în urma controalelor efectuate de Garda Națională de Mediu Galați, Sălaj, Dolj și Tulcea, nu au fost constatate deficiențe majore.

Măsurii viitoare pentru diminuarea problemelor identificate la nivel local (103-1, 103-2, 103-3, 203-2)

Protejarea mediului înconjurător

Politica noastră de mediu preia angajamentul pentru derularea tuturor activităților noastre specifice în mod responsabil, acordând atenția corespunzătoare impactului asupra mediului înconjurător și performanței durabile prin:

utilizarea rațională a resurselor naturale

reducerea și măsurarea emisiilor de poluanți în mediu

gestionarea corespunzătoare a deșeurilor care rezultă din activitățile de întreținere și re tehnologizare

monitorizarea periodică a factorilor de mediu (apă, aer, sol, zgomot, câmp electromagnetic, deșeuri)

modernizarea și re tehnologizarea instalațiilor cu tehnologii de ultimă oră, cu ajutorul cărora poluarea mediului este prevenită sau redusă

asigurarea cunoașterii și respectării legislației de mediu de către toți angajații companiei, prin informare, instruire și motivare

Transelectrica, în calitate de operator de transport și de sistem, consideră că are o responsabilitate majoră față de generațiile viitoare și se străduiește permanent să găsească soluții economice durabile pentru a dezvolta și moderniza instalațiile sale, conform cerințelor Uniunii Europene din domeniul protecției mediului.

Educație

Orientarea noastră din perspectiva responsabilității sociale corporative este către sprijinirea educației pentru sporirea calității acesteia, atât din perspectiva zonei tehnice, specifice Companiei, cât și din perspectiva domeniilor suport. Pentru susținerea acestor idei, vom continua implicarea activă în creșterea calității educației în domeniul specific activității Transelectrica.

Sănătate

Sănătatea angajaților, dar și a celor din jur, este o prioritate pentru Transelectrica. De aceea, vom continua să ajutăm, și în anul următor, asociații de profil care vor prezenta proiecte eligibile cu scopul îmbunătățirii sistemului de sănătate din România.

Voluntariatul corporativ

În România tot mai mulți angajați consideră ca fiind importante valorile sociale și etice ale companiei în care activează. De aceea, angajații sunt un public important pentru strategia de responsabilitate socială corporativă a Transelectrica. Voluntariatul corporativ este cea mai relevantă formă de team-building, ca urmare a implicării mult mai mari a angajaților în acțiunile organizate, scopul Companiei fiind de a promova această activitate cât mai mult în viitor.

Responsabilitate socială corporativă

Politica de responsabilitate socială corporativă (103-1, 103-2, 103-3)

Transelectrica continuă să participe la evoluția societății în care activează, aceasta având o importanță majoră pentru valorile fundamentale ale companiei. Prin intermediul proiectelor de responsabilitate socială, compania ia în considerare atât interesele societății, cât și pe cele ale angajaților, acționarilor, comunității și mediului.

Principalele obiective ale Companiei în ceea ce privește responsabilitatea socială corporativă sunt:

- investiția în educația și dezvoltarea tinerilor;
- susținerea inițiativelor umanitare ale asociațiilor non-guvernamentale;
- participarea la dezvoltarea culturii și a comunităților;
- sprijinirea angajaților în cazul unor probleme majore de sănătate;
- implicarea angajaților în programele de voluntariat corporativ;
- investiția în protecția mediului înconjurător.

Analiza nevoilor comunității (203-2, 413-1)

Din perspectiva nevoilor comunității, printre cele mai importante probleme cu care România se confruntă în prezent se regăsesc cele de ordin social (sărăcia și incluziunea socială a grupurilor defavorizate) sau de ordin economic (șomajul, venituri reduse), dar și domenii

complementare precum calitatea și accesul la educație, sănătate, energie electrică, apă potabilă.

Vom fi permanent preocupați de situația comunităților locale și considerăm că trebuie să contribuim constant prin soluții și acțiuni eficiente.

Implicarea în societate (413-1)

Pentru a sprijini dezvoltarea unei societăți românești durabile și performante, Transelectrica se implică în comunitățile în care își desfășoară activitatea, încercând, în același timp, să se apropie cât mai mult și de nevoile oamenilor din afara ariei de impact a Companiei.

În anul 2019, am fost alături de Colegiile Tehnice din București, Timișoara, Craiova, Cluj-Napoca și Liceul Tehnologic Dimitrie Gusti din București, Asociația Comitetul Național Român – CIGRE, Asociația de Robotică Educațională și Știință WRO, Asociația Spitale Curate, Asociația Mia's Children sau Societatea Națională de Cruce Roșie din România.

Pentru al treilea an consecutiv, managementul executiv al Transelectrica a încurajat participarea angajaților în calitate de voluntari, alăturându-se în proiectul "Shoebox – Cadoul din cutia de pantofi".

Din punct de vedere al performanțelor, Compania a reușit transpunerea a 89,23% din bugetul alocat pentru anul 2019 în proiecte de responsabilitate socială corporativă, apropiindu-ne foarte mult de ținta de 90% stabilită la începutul anului trecut. În anul 2020, ne dorim depășirea nivelului de 90% și alocarea tuturor sumelor către cauze importante cu impact semnificativ asupra societății.

Proiectele în care s-a implicat Transelectrica în anul 2019

• Educație și formare

Sustținerea elevilor din cadrul Colegiilor și Liceelor cu profil tehnic din România

Compania se implică activ în acțiuni de susținere a învățământului cu scopul de a oferi tinerilor care studiază un mediu propice învățării. De-a lungul anilor, am colaborat cu instituții de învățământ din domeniul energetic prin utilizarea laboratoarelor de cercetare și prin acordarea de burse elevilor și studenților cu rezultate deosebite.

De asemenea, în anul 2019, Compania a acordat sprijin Fundației Politehnica Timișoara în vederea optimizării activității didactice și motivarea elevilor pentru învățământ tehnic. Principalele acțiuni au constat în modernizarea laboratoarelor tehnice cu echipamente noi.

Asociația de Robotică Educațională și Știință WRO

Domeniile cu valoare adăugată mare, precum IT-ul și robotica, sunt cele care pot asigura dezvoltarea tuturor ariilor economice de interes, inclusiv a celei energetice. De aceea, Compania a susținut și anul acesta echipa de robotică SuperFly în participarea cu un robot de competiție

la WRO Friendship Invitational Tournament, ca reprezentantă a României. Ne mândrim cu succesul copiilor noștri și vom sprijini întotdeauna demersurile care presupun implicarea tinerilor în domenii cu perspectivă viitoare.

• Acțiuni umanitare

Asociația Fabrica de Fapte Bune

Transelectrica a ajutat la completarea bugetului necesar proiectului "CASĂFacemBine" ce constă în construirea unei case pentru șase copii și mama lor, cu ajutorul unei întregi comunități. Contribuția Transelectrica a sprijinit Asociația să adune resursele necesare pentru a îndeplini visul copiilor, acela de a avea o casă.

Asociația Autism Voice

Compania s-a implicat în susținerea financiară a Asociației Autism Voice care are ca misiune sprijinirea, prin toate mijloacele și cunoștințele acumulate, recuperarea și integrarea socială a copiilor cu autism și tulburări de dezvoltare.

Asociația Maria Beatrice

Am fost parteneri ai proiectului “Centrul de recuperare medical pentru copii”, Maria Beatrice ce constă în dotarea acestuia cu un aparat encefalograf. Asociația Maria Beatrice sprijină copiii cu probleme speciale de sănătate, îndeosebi

cele care sunt secundare unor cauze de natură neurologică, precum și îmbunătățirea nivelului de viață a copiilor și elevilor defavorizați din punct de vedere social. Zilnic, la Centrul Maria Beatrice din Alba Iulia, beneficiază de servicii, 60 de copii din județul Alba și lunar din toată țara, 28 de familii cu copii, sosesc la Centru pentru sesiuni de tratament a câte doua săptămâni.

Asociația Coaching – Life Coach 4 TRANSformation

Asociația Coaching Life Coach 4 Transformation, înființată în anul 2012, a devenit un reper profesional prin rezultatele foarte bune obținute în programele de terapie specializată și evaluări neuropsihologice pentru copii cu tulburări comportamentale și din spectrul autist. Asociația este specializată

și în formarea terapeuților. Proiectul pe care Compania l-a sprijinit se numește “Ajută copiii cu autism! Trimite-i la terapie!” și are ca scop diagnosticarea precoce, evaluarea neuropsihologică și întocmirea planurilor de intervenție personalizate, individuale dar și de grup.

- ***Voluntariatul corporativ***

Campania SHOEBOX – Cadoul din cutia de pantofi

În cel de al treilea an consecutiv, Transelectrica și-a încurajat angajații să participe la acțiunea de voluntariat pentru proiectul Shoebox – Cadoul din cutia de pantofi. Am decis să continuăm să oferim copiilor cu posibilități financiare limitate bucurie și zâmbete. În urma campaniei umanitare s-au adunat peste 120 de cadouri care au ajuns la copiii defavorizați

din școli primare și școli de copii nevăzători.

Ne propunem ca acest proiect să fie nelipsit și în fiecare an să determinăm atât angajații, cât și familiile și prietenii să vină în ajutorul celor nevoiași.

Eficiența energetică (102-15, 103-1, 103-2, 103-3, 302-1, 302-4)

România este Membru al Uniunii Europene începând cu 1 ianuarie 2007 și în perioada de preaderare s-a angajat să-și revizuiască și să-și adapteze prevederile legislative pentru creșterea Eficienței Energetice, inclusiv prin dezvoltarea și rețehnologizarea rețelei de transport al energiei electrice.

Transelectrica întocmește în fiecare an „Programul de îmbunătățire a eficienței energetice”

Reglementările au fost concepute astfel încât să se adreseze în mod distinct sectorului industrial (agenților economici din domeniu), sectorului terțiar (agenți economici, instituții publice, organizații neguvernamentale, etc) și sectorului rezidențial (populației). Scopul reglementărilor având ca obiectiv eficiența energetică privește promovarea și stimularea unor abordări și a unor mecanisme precum:

- Managementul energiei la consumator;
- Dezvoltarea tehnologiilor eficiente și sub aspect energetic;
- Promovarea surselor noi și regenerabile de energie;
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor în domeniul eficienței energetice;
- Pregătirea profesională și educația în domeniul conservării energiei;
- Promovarea programelor de cooperare internațională pentru eficiență energetică.

Activitățile privind eficiența energetică la nivelul Transelectrica au la bază cerințele din legislația internă, în concordanță cu legislația europeană în vigoare, și anume:

- Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE;
- Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică;
- Legea nr. 121 - propusă pentru punerea în aplicare a Directivei 27/2012 privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice;
- Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice (P.N.A.E.E. IV 2017 – 2020);
- Legea 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor.
- Decizia ANRE nr. 366 din 6 martie 2019 privind aprobarea machetelor pentru declarația de consum total anual de energie și pentru chestionarul de analiză energetică a consumatorului de energie.

În anul 2019 a fost lansată întocmirea Strategiei Transelectrica în domeniul Eficienței Energetice. Documentul este în curs de finalizare în linie cu ultimele modificări legislative din domeniu.

Abordarea eficienței energetice la nivelul Transelectrica are în vedere cinci direcții importante și anume:

1. Reducerea cantităților de energie electrică pentru compensarea pierderilor din RET (CPT);
2. Reducerea consumului de energie electrică pentru alimentarea serviciilor proprii din stațiile electrice;

3. Reducerea consumului de energie electrică pentru alimentarea sediilor administrative;
4. Reducerea consumului de energie termică pentru clădiri (atât prin reconsiderarea instalațiilor cât și prin creșterea eficienței energetice a clădirilor);
5. Reducerea consumului de carburanți pentru parcul auto.

Având în vedere faptul că Transelectrica se regăsește în categoria consumatorilor industriali cu peste 1000 tep (tone echivalent petrol), cerințele din lege stabilesc anumite obligații pentru Companie, cum ar fi:

- Alocarea responsabilității de Manager Energetic unui specialist autorizat ANRE.
- Întocmirea „Declarației de consum” și a „Chestionarului de analiză energetică” raportate la anul precedent.
- Întocmirea anuală a „Raportului de evaluare al potențialului de creștere a eficienței energetice a rețelelor de energie electrică și Program de măsuri și investiții anuale pentru îmbunătățirea eficienței energetice în Rețeaua Electrică de Transport”.
- Întocmirea anuală a „Programului de îmbunătățire a eficienței energetice”.

Activități curente în domeniul eficienței energetice

Activitățile curente în domeniul Eficienței Energetice privesc:

- Efectuarea de audituri energetice atât tehnologice cât și la nivelul clădirilor;
- Optimizarea consumurilor de energie electrică și termică pentru clădirile Transelectrica;
- Actualizarea cerințelor specifice privind modernizarea activelor din rețeaua de transport în concordanță cu țintele de creștere a eficienței energetice;
- Utilizarea metodologiei ENTSO-E (cost-beneficiu) pentru validarea proiectelor de investiții, inclusiv prin indicatorii de eficiență energetică.

Între activitățile specifice anului 2019 în domeniul eficienței energetice regăsim:

1. Demararea achiziției celei de a doua etape de auditare energetică a clădirilor din patrimoniul Transelectrica;
2. Realizarea în proporție de 95% a Strategiei în domeniul Eficienței Energetice;

3. Extinderea bazei de date „infotehnic”;
4. Întocmirea Caietelor de sarcini pentru “Proiectul pilot Smart Grid - Realizarea unei soluții de smart-grid de utilizare a energiei regenerabile și stocare pentru asigurarea unor soluții de alimentare de rezervă a serviciilor interne – Stația 400/220/110 kV Brazi Vest”;
5. Demararea Studiului privind utilizarea bateriilor Li-Ion pentru servicii interne în stațiile Transelectrica și flexibilizarea consumului aferent;
6. Demararea Studiului de fezabilitate pentru instalarea a două mijloace moderne de compensare a puterii reactive (FACTS) în stațiile 400/220/110/20 kV Sibiu Sud și 400/220/110/20 kV Bradu.

Tehnologii noi

Strategia Uniunii Energiei urmărește creșterea gradului de utilizare a surselor regenerabile de energie electrică în mixul energetic, care să întărească poziția clienților și să pună gospodăriile și întreprinderile în centrul atenției pieței europene a energiei. Foaia de parcurs a ENTSO-E propune pentru aceste provocări, utilizarea noilor tehnologii.

Între direcțiile de utilizare a tehnologiilor noi, regăsim:

- I. Digitalizarea.
- II. Standardizarea și schimbul de date.
- III. Integrarea sistemelor de stocare.
- IV. Creșterea eficienței în utilizarea Rețelei de Transport al Energiei Electrice.

Pentru Transelectrica este evidentă necesitatea de a accelera inovația tehnologică. Dezvoltarea de noi tehnologii pentru echipamentele de rețea și pentru metodele de modelare, vor permite Companiei să își îndeplinească misiunea într-un sistem energetic în evoluție. Această misiune este împărtășită de Autoritatea de reglementare în domeniul energiei care încurajează operatorii de rețele să caute soluții inovatoare.

Compania se concentrează mai mult pe integrarea tehnologiei decât pe inovare sau pe producția de noi tehnologii în sine.

Totodată, strategia susține că dezvoltarea tehnologiilor inteligente necesită un efort semnificativ în implementarea unui număr mare de "*inițiative inteligente*".

Conform programelor derulate sau inițiate în ultimii ani, între Proiectele Transelectrica privind dezvoltarea tehnologiilor noi regăsim:

1. Implementarea tehnologiilor privind monitorizarea și controlul rețelei și a componentelor acesteia;
2. Instalarea senzorilor și dezvoltarea infrastructurii inteligente pentru a

monitoriza starea tehnică a activelor critice;

3. Implementarea soluțiilor de securitate privind confidențialitatea, disponibilitatea și integritatea informațiilor;
4. Sisteme nedistructive de investigare a elementelor stâlpilor LEA inaccesibile (ancore subterane). Soluția este extrem de utilă în condițiile dificultăților privind întreruperile precum și a celor produse de lucrările ample de excavare;
5. Sisteme de protecție antipasăre conforme solicitărilor Gărzii de Mediu. Acestea sunt măsuri de protecție a păsărilor cu habitat în vecinătatea liniilor de înaltă tensiune;
6. Sisteme de atenuare a fenomenului de galopare al LEA, cu elemente de tip pendul. Soluția este deja dovedită ca extrem de eficientă în cadrul acțiunilor de menținere a stabilității mecanice a liniilor;
7. Determinarea și utilizarea capacității de transport stabilită în mod dinamic ca și metodă complementară pentru exploatarea mai eficientă a infrastructurii existente.

În cursul anului 2019, au fost identificate noi proiecte de interes privind utilizarea tehnologiilor noi între care menționăm:

1. Utilizarea sistemelor RTDS – Real Time Digital Simulation, în cadrul analizelor de sistem la nivelul Transelectrica;
2. Utilizarea bateriilor Li-Ion pentru servicii interne în stațiile Transelectrica și flexibilizarea consumului aferent;
3. Înlocuirea parcului auto de la nivelul executivului cu mașini electrice.

Proiecte europene în care Transelectrica este parteneră

Proiectul European de cercetare CROSSBOW

CROSSBOW (Managementul prin interconexiuni al energiilor regenerabile și unităților de stocare în cadrul unei piețe angro transnaționale) este unul dintre cele mai mari proiecte de cercetare-inovare finanțate de către Comisia Europeană în cadrul Programului Orizont 2020, parte a tematicii H2020-LCE-2016-2017 (COMPETITIVE LOW-CARBON ENERGY), în cadrul topicului LCE-04-2017 - „Demonstrarea integrării într-un sistem a tehnologiei rețelelor inteligente de transport și tehnologiilor de stocare, în condițiile creșterii ponderii energiilor din surse regenerabile.”

Consortiul proiectului este format din 24 de parteneri (din 13 țări): 8 Operatori de Transport și Sistem din zona Europei de Sud-Est, 1 Operator de Distribuție, 1 Centru Regional de Securitate, 2 Mari producători, 5 Universități, 6 Parteneri din industrie și o Asociație.

Proiectul a demarat în noiembrie 2017 și se află în faza de dezvoltare de tehnologii, după definirea cerințelor “requirements” și cazurilor de utilizare “use cases”.

Transelectrica este unul dintre cei mai mari Operatori de Transport și de Sistem dintre cei 8 implicați, cu una dintre cele mai mature piețe, având un rol important în proiect, din punct de vedere al rețelei și al poziționării geografice.

La finalul celor 48 de luni, proiectul își propune să dezvolte și să găsească soluții de utilizare mai eficiente a liniilor de interconexiune, a producătorilor din surse regenerabile și a unităților de stocare distribuite în întreaga regiune balcanică (SEE Region), prin dezvoltarea a 9 produse. Acestea vor reprezenta noi opțiuni pentru actorii prezenți și viitori pe piețele de energie.

Transelectrica va participa în majoritatea pachetelor de lucru organizate, aducându-și aportul amplu în acest proiect de la care se așteaptă rezultate importante pentru ceea ce vor deveni sistemele electroenergetice în următorul deceniu.

Proiectul European de cercetare ReServe

Sistemele electroenergetice europene sunt activ implicate în găsirea de soluții având în vedere utilizarea la scară tot mai largă a resurselor de energie regenerabilă, pentru realizarea obiectivelor de mediu asumate la nivel comunitar.

În cadrul programului de cercetare-inovare al Comisiei Europene, a fost lansată tema RES (Renewable Energy Source) integration in the energy system (programul H2020-LCE-2016-2017, subiectul LCE-07-2016-2017 - Dezvoltarea tehnologiilor din generația următoare pentru energia electrică regenerabilă și pentru sisteme de încălzire/răcire), cu un buget de 5 milioane EURO. În cadrul acestui program, se înscrie și proiectul RESERVE, proiect care își propune investigarea de noi concepte privind stabilitatea sistemelor electroenergetice. Viitoarele sisteme energetice vor utiliza surse regenerabile de energie pentru a minimiza emisiile de CO₂. În prezent generatoare mari alimentate de turbinele cu combustibili fosili mențin stabilitatea și calitatea alimentării cu energie prin inerția lor mecanică. Inerția din aceste grupuri generatoare-turbine oferă furnizorilor o fereastră de timp semnificativă în care au timp să reacționeze la evenimentele din rețea. În viitor, trebuie să găsească urgent soluții pentru stabilitatea sistemelor energetice, chiar în condițiile utilizării până la 100% SRE (situații în care inerția este adesea pierdută din cauza convertoarelor statice de energie).

RESERVE a abordat această provocare prin cercetarea de noi concepte ale sistemului electroenergetic, implementate ca un nou tip de servicii de sistem, care să permită reglajul distribuit și multinivel al sistemului electroenergetic, utilizând sistemul paneuropean de coduri de rețea.

Proiectul RESERVE a atras atenția evaluatorilor din cadrul Comisiei Europene, prin subiectul de actualitate abordat, subiect la care contribuția Transelectrica a fost foarte importantă, fiind singurul operator de transport al energiei electrice din proiect, care poate furniza date importante (valori măsurate de la echipamente PMU și profile de măsurare a energiei electrice pe intervale de un minut). Ca urmare, compania a făcut parte din consorțiul proiectului. Proiectul a fost evaluat cu 14 puncte din maxim 15, obținând astfel finanțare integrală din fonduri europene.

Proiectul demarat în octombrie 2016 a avut o durată de desfășurare de trei ani și a fost coordonat de Ericsson GmbH (DE), iar membrii consorțiului sunt: TRANSELECTRICA (RO), Centrul Român al Energiei (RO), ESB Networks (IE), Flexible Elektrische Netze FEN GmbH (DE), Gridhound UG (DE), Rheinisch-Westfaelische Technische Hochschule Aachen (DE), Universitatea Politehnică din București (RO), University College Dublin (IE), Politecnico di Torino (IT), Waterford Institute of Technology (IE). Proiectul s-a încheiat cu succes la 30.09.2019, rezultatele fiind extrem de apreciate pentru viitorul energiei mondiale.

Proiectul European de cercetare FUTURE FLOW

Transelectrica face parte din consorțiul dedicat proiectului "FutureFlow" coordonat de Operatorul de Transport și Sistem din Slovenia (ELES), în cadrul programului finanțat de Comisia

Europeană privind implementarea unei piețe competitive la nivel pan european, cu realizarea țăintelor comunitare privind reducerea emisiilor, Horizon 2020 – "Call for competitive low-carbon energy" la secțiunea "Transmission grid and wholesale market".

Proiectul dispune de un buget de aproximativ 14 milioane de EURO, cu o perioadă de implementare de 4 ani și își propune să abordeze o serie de aspecte în contextul apariției noilor coduri de rețea privind echilibrarea sistemelor electroenergetice și creării unor piețe regionale de servicii de sistem.

Proiectul FutureFlow abordează domeniul de aplicare al reglajului secundar de frecvență, de la generare la consum și va furniza performanță la nivel internațional acestei activități specifice sistemelor electroenergetice. Având în vedere acest obiectiv, partenerii proiectului FutureFlow explorează noi soluții pentru echilibrarea sistemului electroenergetic și gestionarea fluxurilor în rețeaua electrică europeană. Consumatorii "moderni" abordați de proiectul FutureFlow vor putea să își mărească sau să-și reducă consumul în câteva secunde și vor putea îndeplini astfel funcțiile de reglaj care sunt realizate azi în principal de centralele termice hidro și termice tradiționale.

Proiectul se adresează atât Operatorilor de Transport și de Sistem cât și traderilor din piața de energie electrică și producătorilor de componente industriale și de comunicație pentru domeniul energiei electrice.

Din consorțiu fac parte mai multe companii precum și operatori de rețea din Europa, printre care:

- Slovenia: ELES - Operatorul de transport și de sistem, Elektro Energija (Retailer și operator VPP), EIMV (Institut de cercetare-dezvoltare și proiectare), GEN-I (Retailer);

- Austria: APG - Operatorul de transport și de sistem, CyberGRID (companie ICT) și Verbund (Retailer și operator VPP);
- Germania: SAP (companie ICT);
- Franța: Gemalto (companie ICT);
- Danemarca: Landis&Gyr (companie ICT company);
- Ungaria: MAVIR – Operatorul de transport și de sistem;
- Serbia: EKC (companie ICT și consultanță);

Între realizările proiectului până la această dată menționăm:

- Studiul piețelor de echilibrare la patru Operatori de Transport și Sistem, din punct de vedere al potențialului de reglaj, al caracteristicilor tehnice ale consumatorilor controlabili (Demand Response – DR) și al Producătorilor distribuiți (Distributed Generation – DG). Studiu privind adaptarea pieței pentru participarea la reglajul secundar al centralelor eoliene mari și impactul erorilor de prognoză a producției de energie electrică din sursă eoliană în piața de reglaj secundar;
- Elaborarea arhitecturii generale a platformei Future Flow (FF) pentru - activarea automată, în comun, a rezervei de reglaj secundar (aFRR) și identificarea legăturilor și implicațiilor asupra redispecerizării. Analiza consumatorilor controlabili în modificarea sarcinii pentru consumatori industriali, comerciali, platforme industriale cu autogenerare, dar și surse regenerabile cu puteri instalate mai mari de 1 MW.
- Identificarea rezervelor și a entităților participante, a proceselor care se vor elabora, a necesarului de date ce vor fi schimbate pentru reglajul

secundar (aFRR) și a capacităților de redispecerizare;

- Identificarea cerințelor privind interacțiunile între platformele de agregare aFRR și analiza conceptelor de securitate cibernetică în transmisia datelor;

Proiectul European de cercetare INTERFACE

Proiectul “INTERFACE – Interface architecture to provide innovative grid services for an efficient power system” din cadrul programului Horizon 2020 framework, pe axa LC-SC3-ES-5-2018-2020: TSO-DSO-Consumer: Large-scale demonstrations of innovative grid services through demand response, storage and small-scale (RES) generation, a fost unul din cele 2 proiecte aprobate de CE în vara anului 2018 pe această axă.

În consorțiul proiectului există 42 de parteneri, a demarat în luna ianuarie 2019, se va desfășura pe parcursul a 48 de luni și își propune dezvoltarea și demonstrarea unei Arhitecturi de Servicii de Rețea Interoperabilă la nivel pan-European (ASRIE), care va deveni o interfață între sistemul electroenergetic (TSO & DSO) și clienți (consumatori) ce va permite operarea coordonată a acestora și procurarea serviciilor de către toți actorii implicați în acest lanț. În proiect vor fi dezvoltate și aplicate tehnologii de ultimă oră bazate pe “Blockchain” și “Big data management” ce vor aduce noi oportunități în Piața de energie, cu beneficii în zona de integrare a resurselor regenerabile, scăderea costurilor energiei electrice, etc.

Proiectul va furniza următoarele componente de noutate:

- Noi servicii: reguli de piață, coordonare și alocare distribuită flexibilă din surse de energie distribuite;

- Tehnologii digitale: Internet of things, Big data management, Blockchain, Novel AI;

- Tehnologii avansate de comunicații și gestionare a informațiilor: care vor ajuta modelul plug-and-play pentru diferite servicii și unelte într-o platformă IT care susține implementarea Arhitecturii de Servicii de Rețea Interoperabilă la nivel pan-European (ASRIE);

- Modele de date: ce vor spori confidențialitatea acestora și vor avea o nouă structură, asigurând un schimb eterogen și unificat între diverși actori la nivel European;

- Schimbări și evoluții în rolurile actorilor în cadrul SEN: în special prin creșterea implicării, schimbarea rolului consumatorilor și a pieței de energie prin gestionarea necesităților și capabilităților acestora.

Cercetare și inovare

Provocări prezente și viitoare pentru operatorii de transport și sistem (OTS) (302-4)

Tendențele tehnologice relevante care vor crea împreună o nouă realitate în

sistemele energetice sunt prezentate în următoarea figură:

Digitalizarea

Va duce la o creștere a volumului, calității și actualității informației cu privire funcționarea efectivă a RET. Acest lucru va contribui la decizii bazate pe informație, la o mai bună planificare a dezvoltării RET și la eficientizarea proceselor de mentenanță, astfel încât să fie minimizate concomitent atât riscurile, cât și costurile de operare.

Energia solară

Evoluții ale tehnologiei de producție a energiei fotovoltaice vor reduce costurile energiei solare cu până la 40% în următorii zece ani, iar prețul modulelor va scădea cu peste 20% pentru fiecare dublare a capacității. Până în 2025, tehnologia fotovoltaică va fi cea mai ieftină formă de obținere a energiei electrice în multe regiuni ale lumii.

Stocarea energiei

Pentru o mai bună gestionare a acestora în contextul dezvoltării tehnologice.

Comunicațiile bidirecționale

Pentru o mai bună implicare a clienților finali în îmbunătățirea calității serviciilor de care beneficiază.

Rețelele de energie inteligente

Rețelele electrice de tip Smart Grid vor începe să se gestioneze singure și vor include caracteristici care permit autoconfigurarea pentru a gestiona securitatea, siguranța și reducerea pierderilor, autoreglarea pentru a aborda variațiile de tensiune și auto-optimizarea pentru a atenua perturbațiile. Vor fi dezvoltate noi tehnici de modelare pentru proiectarea, testarea și verificarea managementului rețelei electrice.

Principalele provocări pentru operatorii sistemelor de transport al energiei electrice din perspectiva cercetării și inovării:

Strategia în domeniul cercetării și inovării consolidează viziunea Companiei în ceea ce privește modernizarea rețelei de transport, asigurând suportul necesar implementării priorităților care sunt cuprinse în Planul de dezvoltare, Planul de administrare și Planul de management, susținând implementarea conceptului de digitalizare.

Principalele direcții prevăzute în "Strategia CNTEE Transelectrica SA în domeniul cercetării și inovării" sunt:

- I. Inovarea reprezintă condiția de succes pentru îndeplinirea viziunii și misiunii Companiei;
- II. Inovarea va fi promovată prioritar pentru activitățile de bază ale Companiei aducând plusvaloare prin digitalizarea proceselor, îmbunătățirea serviciilor și creșterea competențelor personalului;
- III. Soluțiile, tehnologiile, sistemele și conceptele inovatoare necesare activităților cheie vor fi implementate generalizat în cadrul Companiei după:
 - testarea și validarea acestora în cadrul unor proiecte de tip „proiecte pilot”;
 - sau evaluarea critică a acestora în proiecte deja finalizate în alte organizații.
- IV. Inovarea va fi motorul care va permite Companiei să implementeze conceptele „Organizație care învață” (Learning Organization).
- V. Inovarea și cercetarea vor susține ca obiectiv major „Digitalizarea”.
- VI. Cercetarea în cadrul Companiei se va concentra pe dezvoltarea următorilor piloni:
 - parteneriate naționale și internaționale în domeniul cercetării fundamentale și cercetării tehnologice (observare principii de bază, formulare

concepte privind tehnologiile, demonstrare experimentală concepte, validare tehnologii în laboratoare);

- parteneriate cu furnizorii de soluții și echipamente pentru demonstrațiile de produs/tehnologie (validare tehnologii în medii relevante și medii operaționale);
- parteneriate în cadrul unor proceduri concurențiale (pentru livrare și punere în funcțiune produse și soluții).

VII. Participarea personalului la evenimente care au o componentă importantă de inovare și cercetare atât în cadrul național cât și internațional (ex. ENTSO-E, CIGRE, congrese, mese rotunde, simpozioane etc.) va include și desfășurarea proceselor de diseminare a cunoștințelor și elementelor de bună practică (knowledge sharing, spreading best practices etc.) în cadrul Companiei într-un mod integrat și reglementat.

VIII. Structurarea obiectivelor generale și specifice se va face în raport cu metodologia promovată în cadrul strategiei ENTSO-E în domeniul cercetării și inovării.

IX. Strategia de cercetare și inovare în cadrul Companiei va respecta modelul de organizare centralizat (comitet de conducere, administrator strategie, procedurare procese, roluri bine definite, management bazat pe obiective).

X. Finanțarea lucrărilor de cercetare și inovare va fi asigurată prioritar atât din surse proprii cât și din alte surse ajungând la nivelul grupului cel mai consistent al operatorilor de rețea europeni (ex. programe de finanțare

nerambursabilă, subvenții, grant-uri, parteneriate etc.).

Obiectivele cuprinse în cadrul „Strategiei în domeniul cercetării și inovării” aduc plus valoare asupra următoarelor domenii:

- viziunea strategică a Companiei;
- managementul activelor;
- îmbunătățirea indicatorilor de performanță (KPI);
- dezvoltarea capabilităților esențiale în operarea rețelei;
- valorificarea oportunităților de îmbunătățire a performanței Companiei;
- dezvoltarea competențelor pentru personalul Companiei;
- activitatea de mentenanță și exploatare;
- dezvoltarea parteneriatelor cu deținătorii de tehnologii și soluții.

De asemenea, strategia în domeniul cercetării și inovării asigură operaționalizarea viziunii tuturor părților interesate în sensul implementării unei infrastructuri flexibile, deschise și interoperabile în cadrul unui portofoliu digital în care procesele tradiționale, în principal cele manuale sunt eliminate sau digitalizate astfel încât informația să fie accesibilă în timp real.

Transformarea digitală din industria energetică va aduce noi provocări pentru echipele de management, specialiști din zona operațională și pentru partenerii Companiei. Compania îndeplinește toate condițiile să devină o „Organizație care învață” dacă utilizează pe deplin potențialul noilor tehnologii în realizarea transformării digitale.

Pentru susținerea acestor obiective, încă din anul 2018 a fost aprobat și aplicat Programul Privind Implementarea Conceptului De Transformare Digitală (2018-2027).

Acțiunile și activitățile cuprinse în portofoliul de inițiative din cadrul

programului „Transformare digitală” (Digital Transformation) vizează creșterea performanțelor Companiei prin:

- inovare în procesele operaționale și manageriale;
- inovare prin introducerea de tehnologii digitale;
- inovare prin introducerea de noi concepte care vor transforma modelul de afacere al companiei;
- dezvoltarea capabilităților strategice ale Companiei (ex. personal, active strategice, structură, procese etc).

Strategia susține că Digitalizarea rețelei este o oportunitate clară pentru dezvoltarea eficientă și gestionarea eficientă a sistemului energetic, cu rentabilitate dovedită în ceea ce privește îmbunătățirea calității serviciilor și a costurilor de operare.

În decursul anului 2019 au fost elaborate și aprobate următoarele documente tactice în domeniul digitalizării:

- Partea I: “Politica tehnică privind digitalizarea activelor în cadrul inițiativelor de modernizare din cadrul CNTEE Transelectrica SA”;
- Partea a II –a - Concept – „Sistem de Informații Geografice și Sistem de Management al Întreruperilor”;
- Partea a III –a – Concept - „Laborator de testare tehnologii digitale și dezvoltare competențe personal”;
- Partea a IV-a – Concept ”Centrul de Sănătate al Activelor RET (CSA)”

A fost demarat proiectul pilot de „Retehnologizare stație Alba Iulia în concept de stație digitală”, fiind în stadiul de achiziție a serviciilor de proiectare, în care se vor demonstra următoarele concepte:

- Monitorizare condiție tehnică
- Asset management
- Smart building
- E-Learning
- Indice de sănătate
- Indice de risc
- Laborator de testare

- OMS + GIS + Centru de sănătate

Pe de altă parte, Transelectrica a demarat proiectul “Dezvoltarea capacităților IT&C: Infrastructură, Procese, Competențe”, prin care se dorește:

- Implementarea unui cadru de guvernare IT&C și elaborarea documentațiilor VMOST (Viziune, Misiune, Obiective, Strategie, Tactică),
- Auditarea holistică a infrastructurii, proceselor și competențelor în domeniul IT&C,
- Dezvoltarea Arhitecturii Organizaționale a Companiei,

- Analiza fezabilității și elaborarea documentelor necesare în vederea achiziției produselor și serviciilor necesare în vederea implementării a unui număr de opt proiecte strategice.

De asemenea, au fost demarate următoarele proiecte ce au ca obiect digitalizarea:

- Studiu de Fezabilitate ”Optimizarea funcționării unui număr de 14 LEA 400 kV existente în SEN, prin montarea de sisteme de monitorizare on-line”;
- Achiziția a 21 sisteme de monitorizare integrate pentru unitățile de transformare din stațiile Transelectrica.

Provocări privind managementul activelor la Operatorii de Transport și de Sistem (OTS)

Politica Transelectrica în domeniul “SMART GRID” își asumă obiective și ținte pentru următorii 10 ani și susține Strategia Transelectrica în domeniul managementului activelor.

Din perspectiva Smart Grid, managementul activelor va permite evoluții importante în următoarele domenii:

- **Planificarea rețelei** (noile metode de management al activelor vor permite o planificare eficientă a rețelei prin creșterea infrastructurii care permite monitorizarea stării (condiției) activelor rețelei, permițând un program de mentenanță și dezvoltare mai performant);

- **Operarea rețelei** (instrumentele dinamice de management al activelor vor permite suplimentar măsuri proactive pentru îmbunătățirea securității și rezilienței rețelei. Monitorizarea stării activelor rețelei permite operatorilor de rețea să utilizeze capacitatea completă din active, sporind flexibilitatea rețelei și continuității);

- **Impactul socio-economic** (inovația privind managementul activelor poate îmbunătăți dezvoltarea rețelei prin

echilibrarea diferitelor aspecte ale riscului legate de operarea sistemelor și poate contribui la reducerea defecțiunilor sistemelor).

Operaționalizarea conceptelor se va realiza prin Politica Tehnică Privind Digitalizarea Activelor În Cadrul Inițiativelor De Modernizare Din Cadrul Transelectrica.

Acest document se va utiliza și aplica de către entitățile organizatorice din cadrul Companiei și de către prestatorii de servicii de proiectare:

- În cazul implementării proiectelor Companiei de dezvoltare a activelor RET care promovează:
 - ✓ integral conceptul de stație digitală;
 - ✓ parțial conceptul de stație digitală (concepte care susțin procesele de transformare digitală a Companiei);
- pentru elaborarea documentațiilor de proiectare de către:
 - ✓ Companie;
 - ✓ Prestatorul de servicii de proiectare;
 - ✓ Executantul lucrărilor;

Proiectul pilot în cadrul căruia se vor testa conceptele și tehnologiile inovatoare

propușe prin documentele strategice aprobate la nivelul Companiei este

re tehnologizarea stației 220/110/20 kV Alba Iulia, care va fi 100% digitală.

Beneficiile aplicării conceptelor și standardelor Smart Grid (302-5)

Beneficiile aplicării conceptelor și standardelor Smart Grid pentru susținerea unui management performant al activelor:

- îmbunătățirea performanței financiare;
- deciziile privind investițiile și mentenanța activelor sunt bine consolidate;
- gestionarea riscurilor aferente operării sistemelor energetice;
- servicii și rezultate îmbunătățite;
- creșterea eficienței și eficacității operaționale (Excelența Operațională);
- extinderea duratei de viață a activelor.

Acțiunile periodice de mentenanță preventivă bazate pe fiabilitatea activelor rețelei vor sprijini deciziile operatorilor de rețea în vederea îmbunătățirii flexibilității generale a sistemelor energetice contribuind la un nivel mai înalt de integrare a surselor de energie.

Pentru îmbunătățirea managementului riscului în rețelele de transport este necesară implementarea politicilor de mentenanță predictivă bazate pe estimări mai exacte ale duratei de viață a activelor.

Monitorizarea în timp real a fluxurilor de putere în rețele și starea (condiția) activelor rețelelor pot contribui semnificativ la decizii pentru managementul activelor (mentenanță, modernizare, înlocuire).

Despre raport (102-3, 102-48, 102-49, 102-50, 102-51, 102-52, 102-53, 102-54, 102-55)

Transelectrica publică cel de-al treilea raport de sustenabilitate care continuă drumul pornit în anul 2018, folosindu-se de experiența anterioară pentru a prezenta indicatori din ce în ce mai relevanți pentru persoanele interesate.

Acest raport a fost realizat în conformitate cu Standardele Global Reporting Initiative (GRI Standards – Core option) și cuprinde perioada de raportare 1 ianuarie 2019 – 31 decembrie 2019.

Informațiile pe care le conține Raportul de Sustenabilitate al Transelectrica nu tratează exhaustiv aspectele non-financiare ale Companiei, însă ele se bazează pe ceea ce persoanele interesate ne-au semnalat ca fiind domenii de interes. Prezentul raport aduce, pe lângă informațiile actualizate cu privire la indicatori cunoscuți din trecut, puncte noi care plasează Compania pe linia instituțiilor ce acordă atenție

suplimentară unor zone importante la nivel global – protecția mediului, protecția și bunăstarea angajaților, reducerea inegalităților de gen sau promovarea unei activități sustenabile.

Am ales în continuare acest standard de raportare pentru a ne asigura de faptul că persoanele interesate primesc informații relevante și în concordanță cu tendințele prezente în spațiul internațional, fără să ne limităm la subiectele obligatorii de raportat specificate în legislația aplicabilă.

Continuând practica raportărilor, Transelectrica intenționează să raporteze anual informații non-financiare.

Punctul de contact pentru întrebări sau orice alte informații este la sediul central din Strada Olteni nr. 2-4, sector 3, București, Serviciul de Raportare Non-financiară și Responsabilitate Corporativă din cadrul Transelectrica.

INDEX GRI

Aspecte generale

Indicator	Detalii indicator	Capitol aferent din raport	Pagina
102-1	Numele organizației	1	5
102-2	Activități, branduri, produse și servicii	1	10
102-3	Localizarea sediului central	9	59
102-4	Localizarea operațiunilor	1	10
102-5	Acționariat și formă legală	1	10
102-6	Piețe pe care își desfășoară activitatea	1	10
102-7	Scara organizației	1	21
102-8	Informații despre angajați	2	27
102-11	Abordări din perspectiva precauției	1	12
102-12	Inițiative externe	1	23
102-13	Afilieri	1	23
102-14	Mesajul Directoratului		4
102-15	Impact, riscuri și oportunități cheie	7	46-58
102-16	Valori, principii, standarde și norme	1	9
102-17	Mecanisme pentru consultare și preocupare în privința eticii	1	20
102-18	Structura guvernantei corporative	1	21
102-19	Delegarea competențelor	1	22
102-20	Responsabilitățile la nivel executiv privind subiectele economice, de mediu și sociale	1	20-21
102-21	Consultarea Factorilor Interesați cu privire la subiecte economice, de mediu și sociale	1	18
102-22	Componenta celui mai înalt organism de guvernare și a comitetelor sale	1	21
102-23	Președintele celui mai înalt organism de guvernare	1	21
102-24	Nominalizarea și selectarea celui mai înalt organism de guvernare	1	21
102-25	Conflicte de interese	1	20
102-26	Rolul celui mai înalt organism de guvernare în stabilirea scopului, valorilor și strategiei	1	21
102-27	Informarea forului superior	1	21-22
102-28	Evaluarea performanței forului superior	1	21-22
102-30	Eficiența proceselor de management al riscurilor	1	12
102-31	Revizuirea temelor economice, de mediu și sociale	1	18
102-32	Rolul celui mai înalt organism de guvernare în raportare	1	18
102-33	Comunicarea preocupărilor critice	1	13
102-35	Politica de remunerare	2	28
102-36	Procesul de determinare a remunerației	2	28
102-40	Lista grupurilor persoanelor interesate	1	18
102-41	Contracte colective de muncă	2	30
102-42	Identificarea și selectarea persoanelor interesate	1	18
102-43	Abordarea privind implicarea persoanelor interesate	1	18
102-44	Subiecte cheie și preocupări	1	18-19
102-45	Entități incluse în situațiile financiare consolidate	1	11
102-46	Definirea conținutului raportului și a limitelor	1	18-19
102-47	Lista temelor materiale	1	18-19
102-48	Rectificări ale informației din raport	9	59
102-49	Schimbări în raportare	9	59
102-50	Perioada raportării	9	59
102-51	Data celui mai recent raport	9	59
102-52	Ciclul raportării	9	59
102-53	Punctul de contact pentru întrebări	9	59
102-54	Conformitate cu standarde GRI – Core sau Comprehensive	9	59
102-55	Index GRI	9	59

Teme abordate

Indicator	Denumire temă/indicator	Capitol aferent din raport	Pagină	Comentarii
	Etica în afaceri și politici anticorupție	1	20	
103-1	Explicarea temei materiale și a limitelor	1	20	
103-2	Componentele abordării de management	1	20	
103-3	Evaluarea abordării de management	1	20	
205-1	Operațiuni întreprinse pentru gestionarea riscurilor legate de corupție	1	20	
205-2	Comunicarea și instruirea privind politica și procedurile anticorupție	1	20	
205-3	Incidente confirmate de corupție și acțiuni întreprinse	1	20	
206-1	Acțiuni legale pentru cazuri de comportament anti-competitiv, anti-trust sau pentru practici de monopol	1	20	
418-1	Plângeri confirmate cu privire la încălcări ale protecției/pierderi de date ale clienților	1	20	
	Dezvoltarea și diversitatea resurselor umane	2	27-30	
103-1	Explicarea temei materiale și a limitelor	2	27,29-30	
103-2	Componentele abordării de management	2	27,29-30	
103-3	Evaluarea abordării de management	2	27,29-30	
401-1	Angajați noi și fluctuații de personal	2	27	
401-3	Concediu oferit pentru creșterea copilului	2	27-29	
403-4	Subiecte privind sănătatea și securitatea ocupațională acoperite prin acorduri formale cu sindicatele	2	30	
404-2	Programe de dezvoltare a abilităților angajaților și programe de asistență tranzitorie	2	29	
405-1	Diversitatea în organismele de conducere și de execuție	2	24-25	
405-2	Raportul dintre salariul de bază și remunerația femeilor și bărbaților	2	27	
406-1	Incidente de discriminare și acțiuni corective întreprinse	2	27-29	
	Informarea, consultarea angajaților și relația cu sindicatele	2	27	Indicator propriu
	Siguranța și sănătatea la locul de muncă	3	31-33	
103-1	Explicarea temei materiale și a limitelor	3	31	
103-2	Componentele abordării de management	3	31	
103-3	Evaluarea abordării de management	3	31	
403-1	Reprezentarea angajaților în comitete SSM mixte (management-angajat)	3	33	
403-2	Tipuri de accidente de muncă, boli ocupaționale, zile de concediu medical și absenteism și număr de decese cauzate de accidente la locul de muncă	3	31-32	
403-3	Lucrători cu nivel înalt al incidenței bolilor profesionale sau cu risc înalt de îmbolnăvire profesională	3	31-32	
	Strategie și plan de sustenabilitate	8	47-52	Indicator propriu
	Managementul riscurilor	1	11-13	Indicator propriu
	Relații responsabile cu comunitatea	6	42-45	
103-1	Explicarea temei materiale și a limitelor	6	42-43	
103-2	Componentele abordării de management	6	42-43	
103-3	Evaluarea abordării de management	6	42-43	
203-2	Impact economic indirect semnificativ	6	42-43	
413-1	Operațiuni în care sunt implicate comunitățile locale, impact și programe de dezvoltare	6	43-45	
	Protecția mediului	4	34-41	
103-1	Explicarea temei materiale și a limitelor	4	34	
103-2	Componentele abordării de management	4	34	
103-3	Evaluarea abordării de management	4	34	

Indicator	Denumire temă/indicator	Capitol aferent din raport	Pagină	Comentarii
304-2	Impact semnificativ al activităților, produselor și serviciilor asupra biodiversității	4	37-40	
304-4	Specii aflate pe lista roșie IUCN și pe lista de conservare națională cu habitate în zonele afectate de operațiuni	4	37-40	
306-3	Deversări semnificative	4	40	
306-4	Clasificarea deșeurilor pe tipuri și metode de eliminare	4	41	
307-1	Neconformitatea cu legile și reglementările referitoare la mediu	4	41	
308-2	Impactul de mediu negativ și acțiuni întreprinse	4	37-39, 41	
	Inovație, îmbunătățirea rețelei și abordare din perspectiva eficienței energetice	7,8	46-56	
103-1	Explicarea temei materiale și a limitelor	7	46	
103-2	Componentele abordării de management	7	46	
103-3	Evaluarea abordării de management	7	46	
203-1	Investiții în infrastructură și servicii asociate	1	16	
302-1	Consumul de energie din interiorul organizației	1, 7	16, 46	
302-4	Reducerea consumului de energie	7,8	46- 48,53-58	
302-5	Reducerea nevoii de energie a produselor și serviciilor	8	58	

GLOSAR

AGA – Adunarea Generală a Acționarilor
ANRE – Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
BVB – Bursa de Valori București
CE – Comisia Europeană
CPT – Consum Propriu Tehnologic
CRE – Centrul Român al Energiei
dB – decibeli
EGRC – Echipa de gestionare a riscurilor la nivelul Companiei
ENTSO-E – Rețeaua Europeană a Operatorilor de Transport și Sistem pentru Energie Electrică
GRI – Global Reporting Initiative
GWh – Gigawatt oră
KPI – Indicatori de performanță
kV – Kilo-volt
LEA – Linii electrice aeriene
MW – Megawatt
OTS – Operator de Transport și de Sistem
RET – Rețeaua Electroenergetică de Transport
SEN – Sistemul Electroenergetic Național
SNA – Strategia Națională Anticorupție
TWh – Terrawatt oră
UNO-DEN – Unitatea Operațională Dispecerul Energetic Național